

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL V. A. 2018-10-29 SKUNDO**

2019 m. sausio 4 d. Nr. S- 4 (7–209/2018)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
Komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Andriaus Veniaus
Vilmos Vildžiūnaitės

sekretoriaujant
mokesčių mokėtojai ir jos atstovei
mokesčių administratoriaus atstovui nedalyvaujant

Ramutei Matkevičienei
V. A., U. A.

2018 m. gruodžio 11 d. posėdyje išnagrinėjusi V. A. (toliau – Pareiškėja) 2018-10-29 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2018-10-05 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-337, n u s t a t ė:

Inspekcija ginčijamu sprendimu patvirtino 2018-02-21 patikrinimo aktą Nr. (21.60-32) FR0680-77 ir jame papildomai apskaičiuotą 10 401,35 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), apskaičiavo 3 369,28 Eur GPM delspinigius, skyrė 1 040 Eur GPM baudą.

Inspekcija, vykdydama 2017-11-07 pavedimą tikrinti Nr. (21.59-32) FR0773-2230, atliko Pareiškėjos GPM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo mokestinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2012-01-01 iki 2015-12-31 bei surašė 2018-02-21 patikrinimo aktą Nr. (21.60-32) FR0680-77 (toliau – Patikrinimo aktas). Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėja pagal 2014-01-16 transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį už 34 500 Lt pardavė automobilį *O. D.*, kuris buvo įsigytas pagal 2013-11-24 transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį už 20 000 Lt, t. y. minėto turto neišlaikiusi nuosavybėje 3 metus (Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 17 str. 1 d. 28 p.). Taip pat nustatė, jog Pareiškėja už buto, esančio (duomenys neskelbtini), nuomą iš T. T. (duomenys neskelbtini) 2012 m. gavo 3 500 Lt nuomos pajamas. Pažeisdama GPMĮ 25 str. 1 dalies bei 27 str. 1 ir 5 dalių nuostatas, Pareiškėja transporto priemonės pardavimo ir buto nuomos pajamų nedeklaravo ir į biudžetą nesumokėjo GPM.

Patikrinimo metu, remiantis 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 69 str. 1 dalimi, neatsižvelgta į Pareiškėjos pateiktas 2015 m. paskolos sutartis, kuriomis įformintos kitų fizinių asmenų Pareiškėjai tariamai paskolintos piniginės lėšos: 2 500 Eur ir 1 500 Eur paskolos iš P. P. (pagal 2015-01-01 ir 2017-07-25 paskolos sutartis); 2 800 Eur paskola iš A. V. (pagal 2015-04-29 paskolos sutartį); 3 000 Eur paskola iš V. R. (pagal 2015-05-04 paskolos sutartį); 2 800 Eur paskola iš V. C. (pagal 2015-07-10 paskolos sutartį).

Inspekcija nurodo, jog nustatyta, kad Pareiškėjos 2012–2015 m. patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais 219 278,50 Lt (63 507,44 Eur) suma (2012 m. – 42 700 Lt, 2013 m. – 41 859,78 Lt, 2014 m. – 39 218,90 Lt, 2015 m. – 27 658,66 Eur), todėl vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi, Mokesčio apskaičiavimo K. U. administratoriaus įvertinimą taisyklių (toliau – Taisyklės), patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 „K. U. apskaičiavimo K. U. administratoriaus įvertinimą taisyklių patvirtinimo“, nuostatomis bei taikant jose numatytą išlaidų metodą, konstatuota, kad Pareiškėja minėtu laikotarpiu iš nenustatytų šaltinių gavo 219 278,50 Lt (63 507,44 Eur) kitas nedeklaruotas ir neapmokestintas pajamas. Remiantis GPMĮ 22 str. 3 dalimi, pripažinta, kad minėtos Pareiškėjos 2012–2015 m. gautos kitos pajamos priskiriamos B klasės pajamoms, kurias ji turėjo deklaruoti atitinkamų metų metinėse pajamų mokesčio deklaracijose ir nuo jų sumokėti N. K. Pareiškėja minėtų pajamų nedeklaravo ir į biudžetą nesumokėjo GPM, konstatuota, kad ji pažeidė GPMĮ 25 str. 1 dalies bei 27 str. 1 ir 5 dalių nuostatas.

Įvertinusi nurodytus pažeidimus, T. A. akte Pareiškėjai papildomai apskaičiavo 10 401,35 Eur mokėtiną GPM sumą (už 2012 m. – 2 007,07 Eur (6 930 Lt), už 2013 m. – 1 818,52 Eur (6 279 Lt), už 2014 m. – 2 333,76 Eur (8 058 Lt), už 2015 m. – 4 242 Eur).

Pareiškėja, nesutikdama su Patikrinimo aktu, pateikė 2018-04-23 rašytines pastabas, į kurias, pasak Inspekcijos, neatsižvelgiama.

Inspekcija nurodo, jog patikrinimo metu mokesčių administratorius tyrė Pareiškėjos 2007–2011 m. gautas pajamas ir patirtas išlaidas, siekdamas nustatyti, ar Pareiškėja tikrinamo laikotarpio pradžioje (2012-01-01) turėjo piniginių lėšų, į kurias būtų atsižvelgta, vertinant jos pajamas ir išlaidas tikrinamu laikotarpiu, t. y. 2012–2015 m. Inspekcija pastebi, jog administracinių teismų praktikoje pabrėžiama, kad nei MAĮ, nei kiti įstatymai nenumato jokių apribojimų tiek mokesčių mokėtojui, tiek mokesčių administratoriui apskaičiuojant bei perskaiciuojant mokesčius už tam tikrą mokesčių laikotarpį remtis (vadovautis) papildoma įrodomąja medžiaga, kurioje užfiksuotos ankstesniais laikotarpiais atsiradusios faktinės aplinkybės, svarbios teisingam mokesčio apskaičiavimui (perskaiciavimui, pvz., LVAT 2011-02-04 nutartis adm. byloje Nr. A-438-201/2011, 2011-04-01 nutartis adm. byloje Nr. A438-953/2011). Pagal paminėtą teismų praktiką tokiais atvejais, vertinant šią įrodomąją medžiagą bei nustatant jos reikšmę, vadovaujamosi ne MAĮ 68 str. 1 dalies nuostatomis, bet atsižvelgiama į bendrąsias įstatymuose įtvirtintas įrodinėjimo taisykles (vertinama, ar ši medžiaga atitinka įrodymų sampratą, nustatomas įrodymų leistinumas, sąsajumas ir pan. aplinkybės).

Įvertinęs turimą informaciją apie mokesčių mokėtojos gautas pajamas ir patirtas išlaidas, banko sąskaitų išrašus, vykdytas ūkines finansines operacijas, įneštus ir išimtus grynuosius pinigus, atsižvelgdamas į tai, kad žemės sklype ir gyvenamajame name, esančiuose adresu: L. E. g. 27, Kaunas, nuo 2005-04-08 (išduotas leidimas vykdyti statybos darbus) iki 2011-04-29 (surašyta deklaracija apie statybos užbaigimą) vyko statybos darbai, mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėjos 2007–2011 m. gautos su darbo santykiais susijusios pajamos buvo mažesnės už mokesčių mokėtojos patirtas išlaidas, todėl konstatavo, kad Pareiškėja 2011-12-31 neturėjo piniginių lėšų ne banke (Patikrinimo akto 10–13 psl.).

Mokestinio patikrinimo metu pateiktame paaiškinime (Inspekcijoje gautas 2017-12-21, Patikrinimo akto 5 priedas) Pareiškėja nurodė, kad jos turėtų grynųjų pinigų likutis 2012-01-01 buvo apie 145 000 Lt. Mokesčių mokėtojos teigimu, didžioji dalis, t. y. 50 000 USD minėtų piniginių lėšų buvo gautos pagal 2010-12-30 paskolos sutartį iš V. R., o kita dalis, t. y. 8 910 USD – darbo užmokestis iš JAV bendrovės „Y. H., Inc“.

Patikrinimo metu Pareiškėja pateikė 2010-12-30 paskolos sutartį, kurioje nurodyta, kad V. R., gyvenanti JAV, 2010-12-30 paskolina V. A. 50 000 USD (Patikrinimo akto 8 priedas). 2018-01-15 paaiškinime (Inspekcijoje gautas 2018-01-23, Patikrinimo akto 6 priedas) Pareiškėja nurodė, kad pinigus 2010-12-30 V. R. perdavė savo namuose grynaisiais pinigais, JAV doleriais, perduodant pinigines lėšas niekas kitas daugiau nedalyvavo, sutartis buvo surašyta dviem kopijomis, lietuvių kalba.

Kaip jau minėta, patikrinimo metu (įvertinus tai, kad Pareiškėja 2012-01-01 neturėjo grynųjų pinigų likučio) nustatyta, kad Pareiškėjos 2012–2015 m. patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais 219 278,50 Lt (63 507,44 Eur) suma (2012 m. – 42 700

Lt, 2013 m. – 41 859,78 Lt, 2014 m. – 39 218,90 Lt, 2015 m. – 27 658,66 Eur). Patikrinimo metu pripažinta, jog iš nenustatytų šaltinių Pareiškėja: laikotarpiu nuo 2012-02-10 iki 2012-03-02 į savo banko sąskaitą įnešė 38 700 Lt grynaisiais pinigais; 2012-01-30 patyrė 4 000 Lt išlaidų grynaisiais pinigais, įsigydama automobilį *O. S.* (Patikrinimo akto 13–14 psl.); 2013-11-24 patyrė 8 926,48 Lt išlaidų grynaisiais pinigais, įsigydama automobilį *O. D.*; 2013-12-11 ir 2013-12-13 į savo banko sąskaitą įnešė 5 600 Lt ir 15 000 Lt grynaisiais pinigais; 2013-12-30 už 12 333,30 Lt grynaisiais pinigais pardavė 4 900 USD (Patikrinimo akto 14–15 psl., 13 priedas).

Nustatyta, kad Pareiškėja, 2014-01-07 disponuodama 12 333,30 Lt pinigėmis lėšomis grynaisiais pinigais, laikotarpiu nuo 2014-01-07 iki 2014-03-19 į savo banko sąskaitą įnešė 13 290 Lt grynaisiais pinigais; laikotarpiu nuo 2014-01-16 iki 2014-03-15 patyrė 5 282,20 Lt išlaidų grynaisiais pinigais, registruodama transporto priemones, sumokėdama už valstybinius numerius ir įsigydama automobilį *U. B.*; 2014-03-19 už 15 574,50 Lt grynaisiais pinigais pardavė 4 500 Eur; 2014-12-23 disponuodama 20 676,50 Lt pinigėmis lėšomis grynaisiais pinigais, 2014-12-23 už 38 082 Lt grynaisiais pinigais pardavė 11 000 Eur (Patikrinimo akto 15–17 psl., 13 priedas).

Taip pat pripažinta, kad iš nenustatytų šaltinių Pareiškėja: 2015-01-21 ir 2015-01-22 į savo banko sąskaitą įnešė 2 298,42 Eur grynaisiais pinigais; laikotarpiu nuo 2015-02-09 iki 2015-03-02 patyrė 1 876,52 Eur išlaidų grynaisiais pinigais, registruodama transporto priemones, sumokėdama už valstybinius numerius ir įsigydama automobilį *Toyota IQ*; laikotarpiu nuo 2015-03-23 iki 2015-09-04 patyrė 23 483,72 Eur išlaidų grynaisiais pinigais, įsigydama nekilnojamąjį turtą (Patikrinimo akto 17–18 psl., 13 priedas).

Nesutikdama su mokesčių administratoriaus išvada, kad pirmiau minėtas tikrintu laikotarpiu patirtas išlaidas ji dengė kitomis įstatymų nustatyta tvarka nedeklaruotomis ir neapmokestintomis pajamomis, Pareiškėja tvirtina, kad didžiajai daliai šių išlaidų ji panaudojo 50 000 USD, 2010-12-30 pasiskolintų iš JAV gyvenančios V. R..

Inspekcija atkreipia dėmesį į tai, kad 2015-06-25 priimtas Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 28, 41, 55, 68, 87, 89, 101, 104-1, 104-2, 129, 131, 154 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 55-1 ir 61-1 straipsniais ir 56, 57, 58, 59, 60 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas Nr. XII-1897, kurio 18 str. 2 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojai iki 2016-06-30 centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka turi informuoti mokesčių administratorių apie po 2011-01-01 gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius, išskyrus atvejus, kai šie šaltiniai buvo deklaruoti paties mokesčių mokėtojo ar trečiųjų asmenų teisės aktų nustatyta tvarka; jeigu mokesčių mokėtojas šiame straipsnyje nustatyta tvarka iki 2016-06-30 tokios informacijos mokesčių administratoriui nepateikia, mokesčių administratorius į vėliau mokesčių mokėtojo pateiktą informaciją neatsižvelgia ir jos nevertina.

Inspekcija sprendime cituoja jos viršininko 2015-12-17 įsakymu Nr. VA-114 „K. U. mokėtojo pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius (duomenys neskelbtini) formos užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Mokesčių mokėtojo pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius (duomenys neskelbtini) formos užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių 1, 3.2, 5, 6, 9 punktų nuostatas ir vadovaudamasi pacituotomis nuostatomis, konstatuoja, kad Pareiškėja iki 2016-06-30 mokesčių administratoriui privalėjo pateikti Pranešimą (duomenys neskelbtini) jame nurodydama 2010-12-30 iš V. R. pasiskolintas 50 000 USD pinigines lėšas. Pareiškėja pateiktame Pranešime (duomenys neskelbtini) aptariamo gautų pajamų ir įsigyto turto įsigijimo šaltinio nenurodė, todėl remiantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 28, 41, 55, 68, 87, 89, 101, 104-1, 104-2, 129, 131, 154 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 55-1 ir 61-1 straipsniais ir 56, 57, 58, 59, 60 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-1897 18 str. 2 dalimi, mokesčių administratorius į patikrinimo metu mokesčių mokėtojos pateiktą informaciją apie minėtą 50 000 USD paskolą turėjo neatsižvelgti ir jos nevertinti.

Pareiškėja, nesutikdama su tuo, kad K. U. mokėtojo pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius (duomenys neskelbtini) formos užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių nuostatas buvo privaloma informuoti mokesčių administratorių apie 2010-12-30 iš V. R. gautą paskolą, pažymi, kad surašyta 2010-12-30 paskolos sutartis yra

patvirtinta Iliojaus valstijos notaro ir kad ji pateikė pasirašiusio asmens pareigų ir antspaudo tikrumo patvirtinimo pažymą (*Apostille*), išduotą Iliojaus valstijos sekretoriaus. Taigi, Pareiškėjos nuomone, ši sutartis yra notarinės formos, todėl duomenys apie minėtą paskolą Pranešime (duomenys neskelbtini) neturėjo būti nurodyti.

Inspekcija sprendime minėtus argumentus dėl 2010-12-30 paskolos sutarties formos vertina kritiškai. Nurodo, jog šiuo atveju JAV notaras netvirtino lietuvių kalba sudaryto paskolos sandorio, o tik paliudijo minėto dokumento kopijos tikrumą. Taip pat pažymi, kad dokumente esančio parašo, pasirašiusio asmens pareigų ir antspaudo tikrumo tvirtinimą pažyma (*Apostille*) numato 1961-10-05 Hagos konvencija dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo. Pareiškėjos pateiktoje pažymoje aiškiai nurodyta, jog *Apostille* yra patvirtinamas tik parašas ir antspaudas arba spaudas, tačiau nėra patvirtinamas dokumento, kuriam ji išduodama, turinys. Taigi, Inspekcija konstatuoja, kad 2010-12-30 paskolos sutartis yra paprastos rašytinės formos ir kad šio dokumento patvirtinimas pažyma (*Apostille*) šio fakto nekeičia, todėl Pareiškėja pateiktame Pranešime (duomenys neskelbtini) turėjo pateikti informaciją apie aptariamą paskolą.

Pareiškėja teigia, jog pinigus iš JAV ji gabenė, kai skrido lėktuvu į Varšuvą ar į Kopenhagą. Į Lietuvą Pareiškėja atvyko jau iš ES, pinigų Lietuvos Respublikos muitinėje ji nedeklaravo. Pasisakydama dėl minėtų argumentų, Inspekcija atkreipia dėmesį į tai, kad Patikrinimo akte minimos Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo nuostatos, susijusios su įvežamų ir iš O. V. per Lietuvos Respubliką į trečiąsias šalis išvežamų grynųjų pinigų sumų kontrole, įgyvendino 2005-10-26 C. E. ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1889/2005 dėl grynųjų pinigų, įvežamų į Bendriją ir išvežamų iš jos, kontrolės, kuriame vienareikšmiškai nurodyta, jog jis yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse. Vadovaujantis minėto reglamento 3 str. 1 dalimi, bet kuris fizinis asmuo, atvykstantis į Bendriją ar išvykstantis iš jos ir gabenantis grynuosius pinigus, kurių vertė ne mažesnė kaip 10 000 Eur, deklaruoja tą pinigų sumą pagal šį reglamentą valstybės narės, per kurią jis atvyksta į Bendriją ar išvyksta iš jos, kompetentingai institucijai; prievolė deklaruoti laikoma neįvykdyta, jeigu pateikta informacija yra neteisinga ar neišsami. Vadinasi, iš JAV gabendama didelės vertės grynuosius pinigus tiek į Lenkijos Respubliką, tiek į C. I., Pareiškėja pinigų sumą privalėjo deklaruoti atitinkamai Lenkijos Respublikos ar C. I. kompetentingoms institucijoms. Įrodymų apie gabentos grynųjų pinigų sumos deklaravimą kurioje nors iš minėtų valstybių mokesčių mokėtoja nepateikė.

Pareiškėja pastabose taip pat akcentavo, kad ji yra pateikusi JAV įmonės „Y. H., Inc“ raštą, kuriuo patvirtinama, kad ji 2010 m. gruodžio mėn. – 2011 m. vasario mėn. dirbo šioje įmonėje ir jai buvo išmokėtas 8 910 USD atlyginimas. Rašte yra nurodyti visi JAV įmonės rekvizitai, raštas yra pasirašytas įmonės vadovo. Pareiškėjos nuomone, minėto įmonės rašto turinys ir forma įrodo, kad ji buvo įdarbinta oficialiai ir nuo jai išmokėto atlyginimo JAV yra sumokėti visi mokesčiai.

Inspekcija nurodo, jog JAV bendrovės „Y. H., Inc“ rašte, kurį pasirašė šios įmonės savininkas-prezidentas M. M., nurodyta, kad V. A. nuo 2010 m. gruodžio mėn. iki 2011 m. vasario mėn. dirbo įmonėje „Y. H., Inc“ ir jai iš viso buvo sumokėta 8 910 N. Y. minėtame rašte konkrečios Pareiškėjos darbo pradžios ir pabaigos datos neįvardintos. Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėja nedeklaravo 2010 ir 2011 m. tariamai JAV gautų su darbo santykiais susijusių pajamų.

Inspekcija pažymi, kad ikiteisminio tyrimo Nr. 01-1-47916-15 metu, kuris buvo atliekamas pagal požymius nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 199² str. 1 dalyje ir 189¹ str. 1 dalyje dėl F. M. ir V. A. galimai neteisėto disponavimo akcizais apmokestinamomis prekėmis ir V. A. galimai neteisėto praturtėjimo, Pareiškėjai buvo pareikštas įtarimas, kad ji iki 2015-08-27 nuosavybės teise turėjo didesnės negu 500 MGL vertę turtą, kurio negali pagrįsti teisėtomis pajamomis: butą, esantį adresu: (duomenys neskelbtini), įsigytą 2015-05-05, butą, esantį adresu: A. G. g. 8-85, Vilnius, įsigytą 2015-08-04, ir 20 000 Eur grynųjų pinigų, kuriuos ji laikė bute, esančiame adresu: A. F. g. 1-2, Šumsko mstl., Kalvelių sen., Vilniaus r. sav. Pareiškėja 2015-08-28 ir 2017-05-18 įtariamojo apklausos protokoluose jokių duomenų apie darbą JAV nenurodė, taip pat apskritai neužsiminė apie 2010 m. JAV tariamai gautą 50 000 USD paskolą.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Inspekcija sprendime konstatuoja, jog patikrinimo metu pagrįstai pripažinta, kad 50 000 USD paskolos iš V. R. bei 8 910 USD darbo užmokesčio iš JAV bendrovės „Y. H., Inc“ Pareiškėja negavo ir grynųjų pinigų likučio 2012-01-01 negalėjo turėti.

Inspekcija sprendime cituoja GPMĮ 2 str. 3 dalį, 4 str. 1 dalį, įtvirtinančias nuolatinio Lietuvos gyventojų sąvoką. Nurodo, jog patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjos deklaruota gyvenamoji vieta nuo 2001-12-27 iki 2011-05-16 – L. E. g. 27, Kauno m., Kauno m. sav.; nuo 2011-05-16 iki 2011-09-08 – O. V.; nuo 2011-09-08 iki 2012-08-06 – L. E. g. 27, Kauno m., Kauno m. sav.; nuo 2012-08-06 iki 2013-09-10 – O. V., nuo 2013-09-10 – A. F. g. 1-2, Šumsko mstl., Kalvelių sen., Vilniaus r. sav. Nustatyta, kad Pareiškėja laikotarpiu nuo 2000-06-13 iki 2013-05-04 Lietuvoje nuosavybės teise valdė du nekilnojamojo turto objektus, t. y. 0,0535 ha žemės sklypą ir jame esantį gyvenamąjį namą, adresu: L. E. g. 27, Kaunas. Taip pat gyventojos vardu nuo 2012-01-30 įregistruotas lengvasis automobilis O. S., nuo 2013-09-11 – lengvasis automobilis A. I.

Pareiškėjos motina A. L. gyvena Lietuvoje. Pagal atsiskaitomosios sąskaitos išrašus nustatyta, kad Pareiškėja 2012 ir 2013 m. vykdė finansines operacijas Lietuvoje, minėtu laikotarpiu Lietuvoje taip pat patyrė vartojimo išlaidas (Patikrinimo akto 13–15 psl.).

Patikrinimo metu ištyrus duomenis apie Lietuvos Respublikos sienos kirtimus, nustatyta, kad Pareiškėja nuo 2012-12-20 buvo išvykusi į Londoną, 2013-01-06 iš Londono atvyko į Lietuvą. Laikotarpiu nuo 2012-08-06 iki 2013-09-10 daugiau išvykimų nenustatyta.

A. M. turimą informaciją, patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjos nuolatinė gyvenamoji vieta 2012 ir 2013 m. buvo Lietuvoje (GPMĮ 4 str. 1 d. 1 punktas), kad Pareiškėjos asmeninių, socialinių arba ekonominių interesų buvimo vieta 2012 ir 2013 m. buvo veikiau Lietuvoje nei užsienyje (GPMĮ 4 str. 1 d. 2 punktas) ir kad 2012 ir 2013 m. Lietuvoje Pareiškėja išbuvo ištisai arba su pertraukomis 183 arba daugiau dienų (GPMĮ 4 str. 1 d. 3 punktas). Atsižvelgdama į tai, Inspekcija sprendime konstatuoja, kad Pareiškėja atitinka GPMĮ 4 str. 1 dalies nuostatas, pagal kurias fizinis asmuo yra laikomas nuolatinis Lietuvos gyventojas apmokestinimo GPM tikslais.

Pareiškėjos nuomone, ji 2012 ir 2013 m. neturi būti laikoma nuolatine Lietuvos gyventojas, nes neatitinka nei vieno iš GPMĮ 4 straipsnyje pateiktų kriterijų. Pareiškėja pažymi, kad ji nuo 2012-08-06 iki 2013-09-10 deklaravo gyvenamąją vietą O. V., o 2012–2013 m. Lietuvoje niekur nedirbo. Nuo 2011 m. rugsėjo mėn., negavusi vizos į JAV, Pareiškėja išvyko darbo ieškoti į Londoną, apsistojo pas savo draugę D. E.; 2011 m. vasarą susipažino ir kartu apsigyveno su K. J.. Pareiškėja taip pat nurodo, kad visą tą laiką ji vieną kartą per mėnesį kelioms dienoms vykdavo lankyti Lietuvoje likusios motinos A. L.; vykdavo mikroautobusais per pervežimo firmas, todėl kertant Lietuvos sieną, to niekas nefiksuodavo.

Inspekcija sprendime cituoja LVAT 2011-09-08 nutartį adm. byloje Nr. A575-2144/2011, kurioje teismas yra pabrėžęs, kad fizinio asmens pripažinimui nuolatinis Lietuvos gyventojas pakanka nustatyti, jog yra mažiausiai vienas iš GPMĮ 4 str. 1 d. 1–5 punktuose nurodytų kriterijų. Nagrinėjamu atveju, Inspekcijos tvirtinimu, buvo nustatyti 3 kriterijai, nurodyti GPMĮ 4 str. 1 d. 1–3 punktuose.

Pasisakydama T. I. argumentų, kad ji nuo 2012-08-06 iki 2013-09-10 deklaravo gyvenamąją vietą O. V., Inspekcija atkreipia dėmesį į tai, kad GPMĮ 4 str. 1 d. 1 punkto taikymui aktuali yra ne fizinio asmens deklaruota gyvenamoji vieta, o nuolatinė gyvenamoji vieta, kurios sąvoka apibrėžta GPMĮ 2 str. 30 dalyje. Todėl vien gyvenamosios vietos deklaravimas užsienyje tam tikru laikotarpiu, Inspekcijos tvirtinimu, nepaneigia Patikrinimo akte padarytos išvados dėl GPMĮ 4 str. 1 d. 1 punkto taikymo.

2017-05-18 įtariamojo papildomos apklausos protokole Pareiškėja buvo nurodžiusi, kad jos draugai O. V. turi parduotuvę ir kai reikia darbuotojus pakeisti, išleisti atostogų ar pan., draugai jai paskambina ir ji važiuoja kelioms dienoms, savaitei pavaduoti darbuotojus, už B. M. sumokama. B. M. nenurodė, kad 2012 ar 2013 m. būtų nuolat gyvenusi O. V.

Inspekcija sprendime pastebi, jog 2018-04-23 rašytinių pastabų 2 puslapyje Pareiškėja teigia, kad O. V. kartu su K. J. gyveno iki 2013 m. sausio mėn., 3 puslapyje jau nurodomas kitas O. V. pragyventas laikotarpis – 2012 ir 2013 m., o 5 puslapyje teigiama, kad nuo 2013 m. vasario mėn. Pareiškėja gyvena kartu su F. M., kuris nuo 1997-09-27 gyvenamąją vietą yra deklaravęs A. F. g. 1-2, Šumsko mstl., Kalvelių sen., Vilniaus r. sav. 2015-08-28 įtariamojo apklausos protokole Pareiškėja buvo nurodžiusi, kad su F. M. gyvena (adresu: A. F. g. 1-2, Šumsko mstl., Kalvelių sen., Vilniaus r. sav.) kartu „apie 2,6 metų“, o 2017-05-18 įtariamojo papildomos apklausos protokole nurodė, kad pirmos apklausos metu su F. M. kartu gyveno „apie 3 metus“.

Taigi, Inspekcijos nuomone, iš patikrinimo metu nustatytų aplinkybių visumos galima daryti išvadą, kad Pareiškėjos nuolatinė gyvenamoji vieta 2012 ir 2013 m. visgi buvo Lietuvoje (GPMĮ 4 str. 1 d. 1 p.).

Inspekcija nurodo, jog vertinant, kurioje valstybėje yra asmens asmeninių, socialinių arba ekonominių interesų buvimo vieta (GPMĮ 4 str. 1 d. 2 p.), atsižvelgiama į kriterijų visumą. Objektiviais kriterijais laikomi asmens turto buvimo, pajamų šaltinio buvimo vieta, darbo ar kita veikla, jo šeimos nuolatinė gyvenamoji vieta, jo šeimyniniai ryšiai, asmens pilietybė ir pan. Kaip jau minėta, laikotarpiu nuo 2000-06-13 iki 2013-05-04 Pareiškėja Lietuvoje nuosavybės teise valdė du nekilnojamojo turto objektus, t. y. 0,0535 ha žemės sklypą ir jame esantį gyvenamąjį namą, adresu: L. E. g. 27, Kaunas, 2012–2013 m. Lietuvoje įsigijo registruotiną kilnojamąjį turtą (lengvuosius automobilius); minėtu laikotarpiu Lietuvoje taip pat vykdė finansines operacijas bei patyrė vartojimo išlaidas. Pareiškėja nurodo, jog ji 2012–2013 m. Lietuvoje niekur nedirbo, tačiau taip pat nenustatyta, kad minėtu laikotarpiu ji būtų dirbusi O. V.. Pareiškėja yra Lietuvos Respublikos pilietė, o jos motina A. L. gyvena Lietuvoje. Vadinas, Pareiškėjos pilietybė ir šeimyniniai ryšiai ją taip pat siejo su Lietuva.

Įvertinus tai, kad visas Pareiškėjai nuosavybės teise priklausęs nekilnojamas turtas 2012–2013 m. buvo Lietuvoje, atsižvelgiant į Lietuvoje vykdytas finansines operacijas ir į kt. pirmiau minėtas aplinkybes, sprendime konstatuojama, jog šių aplinkybių visuma neabejotinai leidžia daryti išvadą, kad Pareiškėjos asmeninių, socialinių ar ekonominių interesų buvimo vieta 2012 ir 2013 m. buvo veikiau Lietuvoje, negu užsienio valstybėje – O. V. (GPMĮ 4 str. 1 d. 2 punktas). Pažymima ir tai, kad nagrinėjamu atveju Pareiškėja nepateikė jokių objektyvių įrodymų, jog asmeniniai, socialiniai ar ekonominiai ryšiai 2012 ar 2013 m. ją būtų sieję su O. V..

Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes, įvertinus tai, kad GPMĮ 4 str. 1 d. nustato alternatyvius fizinio asmens pripažinimo nuolatiniu Lietuvos gyventoju kriterijus, o šiuo atveju GPMĮ 4 str. 1 d. 1–2 punktuose numatytų kriterijų taikymo (2012 ir 2013 m. Pareiškėjos atžvilgiu) pagrindumas nekelia abejonių, Inspekcijos sprendime konstatuojama, kad O. V. 2012–2013 m. Pareiškėjos praleistų dienų skaičius nėra teisiškai reikšmingas (LVAT 2011-09-08 nutartis adm. byloje Nr. A575-2144/2011).

Inspekcija nurodo, jog nustatyta, kad Pareiškėja mokesčių administratoriui 2016-09-28 pateikė patikslintą Pranešimą (duomenys neskelbtini) (pirminis Pranešimas (duomenys neskelbtini) pateiktas 2016-04-28), kuriame deklaravo šias iš fizinių asmenų gautas paskolas:

- 2015-01-01 gautą 2 500 Eur paskolą iš P. P.;
- 2015-07-10 gautą 2 800 Eur paskolą iš V. C.;
- 2015-05-04 gautą 3 000 Eur paskolą iš V. R.;
- 2015-04-29 gautą 2 800 Eur paskolą iš A. V.;
- 2015-07-25 gautą 1 500 Eur paskolą iš P. P..

Inspekcija pažymi, kad Pranešimas (duomenys neskelbtini) mokesčių administratoriui buvo pateiktas ikiteisminio tyrimo Nr. 01-1-47916-15 metu, kurio metu Pareiškėjai buvo pareikštas įtarimas, kad ji iki 2015-08-27 nuosavybės teise turėjo didesnės negu 500 MGL vertė turta, kurio negali pagrįsti teisėtomis pajamomis: butą, esantį adresu: Skroblų g. 6-62, Vilnius, butą, esantį adresu: A. G. g. 8-85, Vilnius, ir 20 000 Eur grynųjų pinigų, kuriuos ji laikė bute, esančiame adresu: A. F. g. 1-2, Šumsko mstl., Kalvelių sen., Vilniaus r. sav.

Patikrinimo metu taip pat pateiktos šios rašytinės formos paskolos sutartys:

- 2015-01-01 paskolos sutartis, kurioje nurodyta, kad P. P., gyvenanti Londone, V. A. paskolina 2 500 Eur iki 2018-01-01;
- 2015-07-10 paskolos sutartis, kurioje nurodyta, kad V. C., gyvenantis Londone, V. A. be palūkanų paskolina 2 800 Eur iki 2018-07-10;
- 2015-05-04 paskolos sutartis, kurioje nurodyta, kad V. R., gyvenanti JAV, V. A. paskolina 3 000 Eur iki 2020-05-04;
- 2015-04-29 paskolos sutartis, kurioje nurodyta, kad A. V., gyvenanti Vokietijoje, V. A. be procentų ir neribotam laikotarpiui paskolina 2 800 Eur;
- 2015-07-25 paskolos sutartis, kurioje nurodyta, kad P. P., gyvenanti Londone, V. A. paskolina 1 500 Eur iki 2017-07-25.

Nustatyta, kad visose paskolos sutartyse nenurodyta jų sudarymo vieta. 2018-01-15 paaiškinime (Inspekcijoje gautas 2018-01-23) Pareiškėja nurodė, kad P. P. 2015-01-01 paskolą suteikė Kauno rajone, draugų sodyboje, o 2015-07-25 – Kaune, prie P. P. namų. V. C., grįžęs į Lietuvą atostogų, pinigines lėšas Pareiškėjai perdavė 2015-07-10 Kaune, prie Pareiškėjos motinos namų. V. R. pinigus Pareiškėjai perdavė Vilniuje, kaviniėje. A. V., 2015-04-29 atskridusi iš Vokietijos atostogų į Lietuvą, pinigus Pareiškėjai perdavė Kaune, Pareiškėjos motinos namuose.

Pareiškėjos teigimu, pinigines lėšas pagal aptariamą paskolos sutartį jai buvo perduotos grynaisiais pinigais, eurais. Perduodant pinigines lėšas pagal 2015-01-01, 2015-07-25, 2015-07-10 ir 2015-05-04 paskolos sutartis, kiti asmenys nedalyvavo. Perduodant pinigines lėšas pagal 2015-04-29 paskolos sutartį, dalyvavo Pareiškėjos motina. Minėtame 2018-01-15 paaiškinime Pareiškėja nurodė, jog visos paskolos dar negrąžintos ir palūkanos tariamiems paskolų davėjams nemokamos.

Iš minėtų paskolos sutarčių bei pateiktų paaiškinimų, pasak Inspekcijos, nustatyta, kad paskolų grąžinimas neužtikrintas jokiais garantijomis (įkeitimu, laidavimu ar kitomis prievolių įvykdymą užtikrinančiomis priemonėmis). Inspekcija pažymi, kad nustatant, ar mokesčių mokėtojas pagal paskolos sutartį realiai gavo pinigines lėšas iš tariamo paskolos davėjo, be kita ko, vertinamas tokio sandorio ekonominis pagrįstumas. Paskolos suteikimas tokiomis, kaip prieš tai aptartos, akivaizdžiai kreditoriui nenaudingomis sąlygomis administracinių teismų praktikoje vertinamas kaip nepagrįstas ekonomine logika (pvz., LVAT 2013-09-23 nutartis adm. byloje Nr. A575-1583/2013, 2015-04-14 nutartis adm. byloje Nr. eA-345-438/2015).

Patikrinimo metu nustatyta, kad A. V. nuo 2006-03-16 deklaruoja gyvenamąją vietą Vokietijoje, o V. R. nuo 2010-03-01 – L. A. duomenis apie Lietuvos Respublikos sienos kirtimus, nenustatyta, kad V. R. 2015-05-04 paskolos sutarties pasirašymo metu būtų buvusi Lietuvoje. Taip pat nustatyta, kad P. P. ir V. C. nėra deklaravę gyvenamosios vietos užsienio valstybėje ar pateikę fizinio asmens, galutinai išvykstančio iš Lietuvos, pajamų mokesčio deklaracijas.

Inspekcijos duomenimis, P. P., kuri auginą 2 vaikus, 2006–2015 m. gautos su darbo santykiais susijusios pajamos ir ligos (motinystės) pašalpos buvo ženkliai mažesnės už jos patirtas išlaidas (įmokas už studijas, mokėtas kredito palūkanas, neįvertinus patirtų statistinių vartojimų išlaidų). Atsižvelgiant į tai, patikrinimo metu pripažinta, kad P. P. neturėjo finansinių galimybių Pareiškėjai suteikti paskolų.

Pareiškėja kartu su 2018-05-09 raštu pateikė dokumentą, kuris, jos nuomone, paneigia minėtą mokesčių administratoriaus išvadą dėl P. P. finansinių galimybių. Inspekcija pastebi, jog nepateikta įrodymų, kad tokio turinio dokumentas apie P. P. pajamas realiai buvo pateiktas O. V. mokesčių administratoriui.

Patikrinimo metu A. M. turimą informaciją apie V. C. gautas pajamas bei patirtas išlaidas, taip pat pripažinta, kad minėtas asmuo neturėjo finansinių galimybių Pareiškėjai suteikti paskolą.

Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes bei vadovaujantis MAĮ 69 str. 1 dalimi, konstatuota, kad 2015-01-01, 2015-07-10, 2015-05-04, 2015-04-29 ir 2015-07-25 paskolos sutartys buvo surašytos formaliai, pagal jas Pareiškėjai pinigines lėšas realiai nebuvo perduotos ir kad minėtos paskolos sutartys buvo surašytos tik siekiant pagrįsti Pareiškėjos gautas kitas nedeklaruotas ir neapmokestintas pajamas bei tokiu būdu gauti mokestinę naudą – išvengti GPM mokėjimo.

Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 10 straipsnį, 69 str. 1 dalį, nurodo, jog aptartas teisinis reglamentavimas reiškia, kad mokesčių administratoriui tais atvejais, kai sandoris, t. y. jame fiksuotas veiksmas, sukeliantis atitinkamas mokestines teisinis pasekmes, atitinka MAĮ 69 str. 1 dalyje nustatytas sąlygas, yra suteikta teisė neatsižvelgti į formalią šio sandorio išraišką bei nesiremti jame fiksuotomis mokestinėmis teisinėmis pasekmėmis, o atkurti tikrąsias teisiškai reikšmingas mokestines teises aplinkybes, kurios buvo slepiamos šiuo sandoriu (pvz., LVAT 2015-04-14 nutartis adm. byloje Nr. A-366-438/2015, 2018-08-29 nutartis adm. byloje Nr. A-877-438/2018).

Nagrinėjamu atveju, pasak Inspekcijos, įrodinėjimo dalyku yra nustatymas aplinkybės, ar Pareiškėja pagal aptariamą paskolos sutartį realiai gavo piniginių lėšų, ar ne. Šiuo atveju surinkta pakankamai faktinių duomenų, iš kurių galima daryti išvadą, jog pinigines lėšas pagal minėtas paskolos sutartis Pareiškėjai realiai nebuvo perduotos.

Pareiškėja savo poziciją dėl lėšų pagal aptariamą paskolos sutartį gavimo iš esmės grindžia pačiomis sutartimis ir ikiteisminio tyrimo metu pateiktu Pranešimu (duomenys neskelbtini) tačiau

jokių kitų objektyvių duomenų, kurie patvirtintų realų piniginių lėšų perdavimą nepateikta. Tokių įrodymų nebuvimas įrodymų vertinimo prasme reiškia, kad Pareiškėja neįrodė savo teiginių pagrįstumo, o tuo pačiu ir nepaneigė mokesčių administratoriaus surinktų įrodymų bei jų pagrindu padarytų išvadų apie tai, jog Pareiškėja pagal aptariamą sutartį realiai piniginių lėšų negavo. Tokių aplinkybių konstatavimas yra ta sąlyga, kuri suteikė teisę mokesčių administratoriui, remiantis MAĮ 69 str. 1 dalimi, neatsižvelgti į minėtuose dokumentuose nurodytas mokestines teises pasekmes bei atkurti tikrąsias mokestines aplinkybes, tame tarpe, remiantis MAĮ 70 straipsnio nuostatomis (pvz., LVAT 2015-04-14 nutartis adm. byloje Nr. A-366-438/2015, 2018-08-29 nutartis adm. byloje Nr. A-877-438/2018). Taigi, Inspekcijos tvirtinimu, MAĮ 69 str. 1 d. nagrinėjamu atveju taikyta pagrįstai.

Nesutikdama su kai kurių tikrintuoju laikotarpiu gautų pajamų ir patirtų išlaidų vertinimu, Pareiškėja pastabose Inspekcijai pateikė atitinkamus argumentus bei pridėjo tam tikrus įrodymus.

Pasisakydama dėl A. V. Y. 2012 m. pervestų 2 920 Lt (2012-02-23 – 1 320 Lt, 2012-09-21 – 1 600 Lt) paskirties, Inspekcija pažymi, kad šiuo atveju minėtų pavedimų paskirtis mokesčio bazės nustatymui nereikšminga.

Pareiškėjos tvirtinimu, F. M. davė jai grynuosius pinigus, kuriuos ji įnešė į savo banko sąskaitą ir 2013 m. pervedė 14 930 Lt UAB "E1" už motociklą *Kawasaki ZX6R*; A. L. buvo davusi Pareiškėjai grynuosius pinigus, kuriuos ji įnešė į savo banko sąskaitą ir 2015 m. pervedė 1 164 Eur UAB "C1" už kelionę į Hurgadą; V. R. davė Pareiškėjai 1 763 Eur grynaisiais pinigais, kuriuos ji įnešė į savo banko sąskaitą ir 2015 m. pervedė iš viso 4 140 Eur UAB "B1" už kelionę į Kubą. Pareiškėja taip pat nurodo, kad F. M. motina C. V. 2014 m. buvo paskolinusi 11 000 Eur grynaisiais pinigais, kuriuos Pareiškėja 2014-12-23 už 38 082 Lt pardavė bankui.

Inspekcija sprendime vadovaujasi MAĮ 41 str. 2 dalimi, pagal kurią turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai turi būti pagrindžiami įstatymų reikalavimus atitinkančiais sandorius patvirtinančiais dokumentais, kitais juridinę galią turinčiais dokumentais. Nurodo, jog nagrinėjamu atveju mokesčių administratoriui nepateikta jokių dokumentų, kurie galėtų patvirtinti Pareiškėjos poziciją dėl iš F. M., A. L., V. R. ir iš C. V. tariamai gautų grynujų pinigų. Pažymi ir tai, kad C. V. paskolos tariamo suteikimo metu (2014 m.) galiojusios redakcijos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.871 str. 1 d. numatė, kad fizinių asmenų paskolos sutartis turi būti rašytinė, jeigu paskolos suma viršija 2 000 Lt. Be to, pateiktame Pranešime (duomenys neskelbtini) Pareiškėja nepateikė informacijos apie iš C. V. pasiskolintas 11 000 Eur pinigines lėšas.

Pareiškėjos teiginius, jog 2013 m. ji nepatyrė 1 578 Lt išlaidų automobilio *O. S.* remontui, Inspekcija vertina kritiškai, nes minėtą transporto priemonę ji buvo įsigijusi 2012-01-30 ir iki tikrinto laikotarpio pabaigos nebuvo pardavusi.

Patikrinimo metu nustatyta, kad pagal 2013-09-06 transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartį už 9 000 Lt Pareiškėja iš S. K. įsigijo automobilį *A. I.* Būtent 9 000 Lt suma patikrinimo metu įvertinta kaip 2013 m. Pareiškėjos grynaisiais pinigais patirtos minėtos transporto priemonės įsigijimo išlaidos. Taip pat vertinta, kad Pareiškėja 2013 m. S. K. sumokėjo 2 000 Lt avansą grynaisiais pinigais (už automobilį *Citroen*) ir kad minėtą avansą S. K. grąžino, Pareiškėjai 2013-09-09 perveddama 2 000 Lt.

Nustatyta, jog Y. U. 2015-12-29 liudytojo apklausos protokole (ikiteisminio tyrimo Nr. 01-1-47916-15) nurodė, kad bute, esančiame adresu: (duomenys neskelbtini), anot Pareiškėjos, 2015 m. buvo padarytas remontas maždaug už 1 500 Eur. LVAT praktikoje pažymima, jog mokesčių administratorius, užtikrindamas, kad tinkamai būtų mokami mokesčiai ir nustatydamas mokestinių prievolių atsiradimui reikšmingas aplinkybes, gali naudoti visas prieinamas įrodinėjimo priemones, kurių naudojimo įstatymai nedraudžia. Nei MAĮ, nei kiti įstatymai nenustato tokio ribojimo, kuris neleistų mokesčių administratoriui remtis ikiteisminio tyrimo metu užfiksuotais duomenimis (pvz., LVAT 2011-07-14 nutartis adm. byloje Nr. A442-2404/2011, 2011-11-24 nutartis adm. byloje Nr. A442-2822/2011, 2012-03-01 nutartis adm. byloje Nr. A442-1420/2012). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, daroma išvada, jog 1 500 Eur suma patikrinimo metu pagrįstai įvertinta kaip 2015 m. Pareiškėjos grynaisiais pinigais patirtos minėto buto remonto išlaidos. Pareiškėjos teiginiai, kad ji remontui išleido ne 1 500 Eur, o apie 200 Eur, nėra pagrįsti jokiais įrodymais, todėl laikytini gynybine jos versija.

Pareiškėja taip pat nurodo, kad ji 2014-03-06 sumokėjo 5 179,20 Lt (1 500 Eur) už automobilį *Ford Transit*, kurį pardavė 2014-04-04 už 1 500 Eur ir 2014-12-23 sumokėjo (29 000 Lt) už automobilį *Audi S8*, kurį pardavė 2015-01-07 už 7 000 Eur. Pareiškėja kartu su pastabomis pateikė 2014-03-21 ir 2015-01-07 transporto priemonių pirkimo-pardavimo sutartis, kuriose atitinkamai nurodyta, kad automobilis *Ford Transit* parduodamas už 1 500 Eur ir kad automobilis *Audi S8* parduodamas už 7 000 Eur. Inspekcija pažymi, kad patikrinimo metu nenustatyta, jog iki tikrintojo laikotarpio pabaigos Pareiškėja pirmiau minėtus automobilius būtų pardavusi. Patikrinus VĮ „Regitra“ Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro duomenimis, nustatyta, kad Pareiškėja vis dar nurodoma kaip aptariamų automobilių valdytoja-savininkė. B. M. pateiktos transporto priemonių pirkimo ir pardavimo sutartys, pasak Inspekcijos, vertintinos kritiškai.

Papildžiusi pateiktas rašytines pastabas, Pareiškėja nurodo, kad 2015 m. balandžio mėn. iš Y. U. pasiskolino 13 000 Eur, paskola buvo suteikta 6 mėn. laikotarpiui, buvo surašytas paskolos raštas, kuris po paskolos grąžinimo buvo abiejų šalių sunaikintas. Pareiškėja taip pat nurodo, kad teikdama Pranešimą (duomenys neskelbtini) ji jau nebuvo skolinga Y. U.

Atsakydama į šiuos teiginius, Inspekcija vadovaujasi MAĮ 41 str. 2 dalimi, nuo 2015-01-01 galiojančia CK 6.871 str. 4 dalimi. Pastebi, kad pateiktame Pranešime (duomenys neskelbtini) Pareiškėja nepateikė informacijos apie iš Y. U. pasiskolintas 13 000 Eur pinigines lėšas. G. A. mokėtojo pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius (duomenys neskelbtini) formos užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių 12 punktu, Pranešime (duomenys neskelbtini) pasiskolintos piniginės lėšos nurodomos, neatsižvelgiant į tai, ar pasiskolintos piniginės lėšos (dalis pasiskolintų lėšų) grąžintos. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, daroma išvada, jog Pareiškėja 2015 m. 13 000 Eur grynaisiais pinigais iš Y. U. negavo.

Inspekcija nurodo, jog patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėja piniginių lėšų ne banke 2012-01-01 neturėjo, nuo 2012-02-10 iki 2012-03-02 į savo banko sąskaitą įnešė 38 700 Lt grynaisiais pinigais, 2012-01-30 patyrė 4 000 Lt išlaidų grynaisiais pinigais, įsigydama automobilį *O. S.* Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, pripažinta, jog Pareiškėjos 2012 m. patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais 42 700 Lt suma (38 700 Lt + 4 000 Lt) (Patikrinimo akto 13–14 psl., 13 priedas).

Patikrinimo metu M. V. nuo 2012-03-03 iki 2012-12-31 išimtus iš banko grynuosius pinigus – 38 250 Lt, įnešus į banką 5 480 Lt grynuosius pinigus, patirtas 1 618,48 Lt išlaidas grynaisiais pinigais, nustatyta, kad Pareiškėja 2012-12-31 galėjo disponuoti iki 31 151,52 Lt (38 250 Lt – 5 480 Lt – 1 618,48 Lt) grynųjų pinigų suma (Patikrinimo akto 14 psl., 13 priedas).

Mokestinio patikrinimo metu vertinant, kad Pareiškėjos disponuojamos piniginės lėšos grynaisiais pinigais 2013-01-01 buvo 31 151,52 Lt, kurias ji panaudojo 2013-03-09 į atsiskaitomąją sąskaitą įnešdama 4 000 Lt, 1 578 Lt automobilio *O. S.* remontui, 2013-09-06 įsigydama automobilį *A. I.* už 9 000 Lt; 2 000 Lt sumokėdama S. K. avansą už automobilį *Citroen*, 2013-11-01 į sąskaitą įnešdama 4 000 Lt. Taip pat Pareiškėja 2013-08-03 iš sąskaitos išsiėmė 500 Lt grynųjų. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, pripažinta, kad Pareiškėjos patirtos išlaidos 2013-11-24 įsigyjant automobilį *O. D.* (už 20 000 Lt) – 8 926,48 Lt bei į savo atsiskaitomąją banko sąskaitą įneštos 20 600 Lt (2013-12-11 – 5 600 Lt ir 2013-12-13 – 15 000 Lt) piniginės lėšos grynaisiais pinigais nėra pagrįstos gautomis pajamomis. Taip pat nustatyta, kad Pareiškėja 2013-12-30 už 12 333,30 Lt grynaisiais pinigais pardavė 4 900 USD, gautų iš nenustatytų pajamų šaltinių (Patikrinimo akto 14–15 psl., 13 priedas).

Patikrinimo metu įvertinus nurodytas aplinkybes, pripažinta, kad Pareiškėjos 2013 m. patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais iš viso 41 859,78 Lt suma (8 926,48 Lt + 20 600 Lt + 12 333,30 Lt, Patikrinimo akto 14–15 psl., 13 priedas).

Pareiškėjos gautos 12 333,30 Lt sumos panaudojimas nenustatytas, todėl vertinta, kad ji 2013-12-31 galėjo disponuoti iki 12 333,30 Lt grynųjų pinigų suma.

Mokestinio patikrinimo metu vertinant, kad Pareiškėjos disponuojamos piniginės lėšos grynaisiais pinigais 2014-01-01 buvo 12 333,30 Lt, taip pat nustatyta, kad nuo 2014-01-07 iki 2014-03-19 mokesčių mokėtoja į savo atsiskaitomąją banko sąskaitą įnešė 13 290 Lt (2014-01-07 – 9 000

Lt, 2014-01-16 – 4 290 Lt), patyrė 5 282,20 Lt išlaidų (2014-01-16 – 10 Lt už transporto priemonės registravimą, 2014-03-06 – 5 179,20 Lt už automobilį *U. B.*, 2014-03-15 – 93 Lt už automobilių registravimą ir valstybinius numerius) bei 2014-03-19 už 15 574,50 Lt grynaisiais pinigais pardavė 4 500 Eur. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, pripažinta, jog 2014-03-19 Pareiškėjos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais 21 813,40 Lt suma (12 333,30 Lt – 13 290 Lt – 5 282,20 Lt – 15 574,50 Lt, Patikrinimo akto 15–17 psl., 13 priedas).

Taip pat nustatyta, kad Pareiškėjos disponuojamos pajamos grynaisiais pinigais 2014-12-23 sudarė 20 676,50 Lt ir kad Pareiškėja 2014-12-23 už 38 082 Lt grynaisiais pinigais pardavė 11 000 Eur, gautų iš nenustatytų pajamų šaltinių. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, pripažinta, jog 2014-12-23 Pareiškėjos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais 17 405,50 Lt suma (20 676,50 Lt – 38 082 Lt, Patikrinimo akto 15–17 psl., 13 priedas).

Taigi, patikrinimo metu konstatuota, kad Pareiškėjos 2014 m. patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais iš viso 39 218,90 Lt suma (21 813,40 Lt + 17 405,50 Lt) suma (Patikrinimo akto 15–17 psl., 13 priedas).

Patikrinimo metu įvertinus 2014-12-23 gautą 38 082 Lt sumą, kurią Pareiškėja galėjo panaudoti 2014-12-23, t. y. įsigyti automobilį už 29 000 Lt ir sumokėti 99,25 Lt už valstybinius numerius ir registraciją, pripažinta, kad Pareiškėja 2014-12-31 galėjo disponuoti 8 982,75 Lt grynųjų pinigų suma (38 082 Lt – 29 000 Lt – 99,25 Lt), t. y. 2 601,58 Eur.

Mokestinio patikrinimo metu vertinant, kad Pareiškėjos disponuojamos piniginės lėšos grynaisiais pinigais 2015-01-01 buvo 2 601,58 Eur ir nustačius, kad Pareiškėja į savo atsiskaitomąją sąskaitą įnešė: 2015-01-21 – 1 900 Eur bei 2015-01-22 – 3 000 Eur, konstatuota, jog 2 298,42 Eur (2 601,58 Eur – 1 900 Eur – 3 000 Eur) į atsiskaitomąją sąskaitą įneštos piniginės lėšos buvo gautos iš nenustatytų pajamų šaltinių (Patikrinimo akto 17–18 psl., 13 priedas).

Patikrinimo metu nustatyta, jog Pareiškėja 2015-02-08 už 2 000 Eur pardavė automobilį; laikotarpiu nuo 2015-02-09 iki 2015-03-02 patyrė 3 876,52 Eur išlaidų grynaisiais pinigais. M. V. gautas pajamas ir patirtas išlaidas nustatyta, kad 2015-02-23 įsigyto automobilio *Toyota IQ* (už 2 800 Eur) – 1 804,92 Eur ir 71,60 Eur patirtų išlaidų suma už valstybinius numerius ir registraciją nėra pagrįsta gautomis pajamomis (Patikrinimo akto 17–18 psl., 13 priedas).

Taip pat nustatyta, kad Pareiškėja laikotarpiu nuo 2015-03-23 iki 2015-09-04 gavo 1 000 Eur grynaisiais pinigais ir 2015-04-28 – 2 800 Eur pajamų grynaisiais pinigais už parduotus automobilius, minėtu laikotarpiu patyrė 27 283,72 Eur išlaidų. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, pripažinta, jog 2015-09-04 Pareiškėjos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais 23 483,72 Eur suma (27 283,72 Eur – 3 800 Eur, Patikrinimo akto 17–18 psl., 13 priedas).

Taigi, patikrinimo metu konstatuota, kad Pareiškėjos 2015 m. patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais iš viso 27 658,66 Eur suma (2 298,42 Eur + 1 804,92 Eur + 71,60 Eur + 23 483,72 Eur) suma (Patikrinimo akto 17–18 psl., 13 priedas).

Iš to kas išdėstyta, pasak Inspekcijos, matyti, kad Pareiškėjos 2012–2015 m. patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais 219 278,50 Lt (63 507,44 Eur) suma (2012 m. – 42 700 Lt, 2013 m. – 41 859,78 Lt, 2014 m. – 39 218,90 Lt, 2015 m. – 27 658,66 Eur).

Inspekcija sprendime cituoja MAĮ 70 str. 1 ir 2 dalių, Taisyklių 4, 6, 14, 15, 16, 28, 29 punktų nuostatas ir nurodo, jog mokestinio patikrinimo metu, taikant pacituotas teisės aktų nuostatas, M. V. gautas pajamas bei patirtas išlaidas, nustatyta, kad iš viso tikrinamu laikotarpiu mokesčių mokėtojos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais 219 278,50 Lt (63 507,44 Eur) suma (2012 m. – 42 700 Lt, 2013 m. – 41 859,78 Lt, 2014 m. – 39 218,90 Lt, 2015 m. – 27 658,66 Eur). Pareiškėja nepagrindė savo išlaidų, viršijančių pajamas, juridinę galią turinčiais dokumentais, todėl patikrinimo metu pagrįstai padaryta išvada, jog patirtoms išlaidoms padengti Pareiškėja 2012–2015 m. turėjo kitų iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių gautų, nedeklaruotų ir neapmokestintų pajamų.

Inspekcija sprendime taip pat cituoja GPMĮ 25 ir 27 straipsnių nuostatas, LVAT praktiką, kurioje teismas yra pabrėžęs, kad GPM sumokėjimo teisingumui pagrįsti mokesčių mokėtojas taip pat privalo

turėti atitinkamus buhalterinės apskaitos ar kitos jo vykdytos ūkinės veiklos dokumentus, kurių duomenys leistų tiksliai nustatyti mokėtino į biudžetą mokesčio dydį (GPMĮ 18, 19 ir 33 str.). Todėl tais atvejais, kai mokesčių mokėtojo išlaidos viršija jo pajamas, tai reiškia, kad asmuo yra gavęs papildomų pajamų, kurių nustatyta tvarka nėra deklaravęs bei sumokėjęs nuo jų mokesčius. Ir jeigu asmuo nepateikia pirminių, leistinių įrodymų, kuriais remiantis būtų galima tiesiogiai nustatyti mokesčio bazę, atsiranda teisinės sąlygos mokesčių administratoriui taikyti MAĮ 70 straipsnio nuostatas ir priklausančią mokėti mokesčio sumą apskaičiuoti pagal jo paties atliktą įvertinimą (pvz., LVAT 2017-05-25 nutartis adm. byloje Nr. A-466-438/2017). Administracinių teismų praktikoje pažymima, kad MAĮ 70 str. 1 dalies norma skirta ne tam, kad būtų nustatytas tikslus (t. y. objektyviais duomenimis paremtas) mokestinės prievolės dydis, o tam, kad būtų nustatytas mokėtinos prievolės dydis, atitinkantis protingumo bei, kiek objektyviai įmanoma, teisingumo kriterijus (pvz., LVAT 2014-06-12 nutartis adm. byloje Nr. A575-978/2014, 2016-12-05 nutartis adm. byloje Nr. A-1302-602/2016, 2017-03-20 nutartis adm. byloje Nr. eA-80-602/2017). Inspekcijos tvirtinimu, Pareiškėja nepagrindė, jog nagrinėjamu atveju nustatytas mokestinės prievolės dydis neatitinka minėtų kriterijų.

Inspekcija sprendime taip pat remiasi MAĮ 66 str. 2 dalimi ir nurodo, jog atsižvelgiant į tai, kad 2012–2015 m. Pareiškėjos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais, patikrinimo metu pagrįstai padaryta išvada, kad minėtais laikotarpiais ji gavo 219 278,50 Lt (2012 m. – 42 700 Lt, 2013 m. – 41 859,78 Lt, 2014 m. – 39 218,90 Lt, 2015 m. – 27 658,66 Eur) kitų su darbo santykiais nesusijusių ir ne individualios veiklos pajamų, kurių nustatyta tvarka nedeklaravo, nuo jų neapskaičiavo ir į biudžetą nesumokėjo GPM, todėl šis mokestis (už nustatytas iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių gautas pajamas) buvo pagrįstai apskaičiuotas vienu iš specialių mokesčių apskaičiavimo būdų, t. y. K. U. administratoriaus įvertinimą, vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalies ir Taisyklių nuostatomis bei taikant Taisyklėse numatytą išlaidų metodą.

Mokestinio patikrinimo metu įvertinus mokesčių mokėtojos 2012 m. gautas 3 500 Lt nuomos pajamas ir 42 700 Lt kitas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, kurios pagal GPMĮ 6 str. 1 dalį apmokestinamos 15 proc. pajamų mokesčio tarifu, Pareiškėjai už 2012 m. papildomai apskaičiuota 6 930 Lt, t. y. 2 007,07 Eur mokėtina į biudžetą GPM suma.

Mokestinio patikrinimo metu įvertinus mokesčių mokėtojos 2013 m. gautas 41 859,78 Lt kitas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, kurios pagal GPMĮ 6 str. 1 dalį apmokestinamos 15 proc. pajamų mokesčio tarifu, Pareiškėjai už 2013 m. papildomai apskaičiuota 6 279 Lt, t. y. 1 818,52 Eur mokėtina į biudžetą GPM suma.

Mokestinio patikrinimo metu įvertinus mokesčių mokėtojos 2014 m. gautas 39 218,90 Lt kitas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas ir 14 500 Lt apmokestinamąsias pajamas už parduotą automobilį (2013-11-24 už 20 000 Lt įsigytas ir 2014-01-16 už 34 500 Lt perleistas automobilis *O. D.*), kurios pagal GPMĮ 6 str. 1 dalį apmokestinamos 15 proc. pajamų mokesčio tarifu, Pareiškėjai už 2014 m. papildomai apskaičiuota 8 058 Lt, t. y. 2 333,76 Eur mokėtina į biudžetą GPM suma.

Mokestinio patikrinimo metu įvertinus mokesčių mokėtojos 2015 m. gautas 619 Eur su darbo santykiais susijusias pajamas ir 27 658,66 Eur kitas su darbo santykiais nesusijusias ir ne individualios veiklos pajamas, kurios pagal GPMĮ 6 str. 1 dalį apmokestinamos 15 proc. pajamų mokesčio tarifu, taip pat įvertinus 69 Eur išskaičiuotą GPM sumą, Pareiškėjai už 2015 m. papildomai apskaičiuota 4 173 Eur (4 242 Eur – 69 Eur) GPM suma. Atsižvelgiant į tai, kad mokesčių mokėtoja 2015 m. metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje deklaravo grąžintiną 69 Eur GPM, papildomai apskaičiuota 4 242 Eur (4 173 Eur + 69 Eur) mokėtina į biudžetą GPM suma.

Taigi, Inspekcijos tvirtinimu, Pareiškėjai iš viso už 2012–2015 m. papildomai apskaičiuota 10 401,35 Eur mokėtina GPM suma (už 2012 m. – 2 007,07 Eur (6 930 Lt), už 2013 m. – 1 818,52 Eur (6 279 Lt), už 2014 m. – 2 333,76 Eur (8 058 Lt), už 2015 m. – 4 242 Eur).

Inspekcija sprendime cituoja GPMĮ 36 str. 2 dalį, MAĮ 139 str. 1 dalį ir nurodo, jog atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja patikrinimo metu bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, nuo

papildomai apskaičiuotos 10 401,35 Eur GPM sumos jai skirtina 10 proc. dydžio 1 040 Eur (10 401,35 Eur x 0,1) GPM bauda.

Inspekcija sprendime taip pat cituoja delspinigių apskaičiavimą reglamentuojančius MAĮ 96 str. 1 d. 2 punktą, 97 str. 2 dalį ir nurodo, jog, remiantis šiomis nuostatomis, nuo nedeklaruoto ir nesumokėto papildomai apskaičiuoto mokėtino 10 401,35 Eur GPM Pareiškėjai papildomai apskaičiuojami 3 369,28 Eur GPM delspinigiai (delspinigių apskaičiavimas pridedamas).

Pareiškėja 2018-10-29 skunde nurodo su Inspekcijos sprendimu nesutinkanti, nes jis buvo priimtas neatsižvelgus į Pareiškėjos pateiktas pastabas, pastabos tik formaliai buvo nagrinėtos, net neatsakyta į visus jose pateiktus argumentus, nepagrįstai atmesti su pastabomis pateikti įrodymai. Sprendime pasikartojant perrašytos nepagrįstos patikrinimo akto išvados.

Dėl 2010-12-30 V. R. paskolos

Dar patikrinimo metu Pareiškėja teigia mokesčių administratoriui pateikusi 2010-12-30 paskolos sutartį, pagal kurią V. R., gyvenanti JAV, jai suteikė 50 000 USD paskolą. Paskolinta buvo be palūkanų, sutarta, kad paskolą reikės grąžinti iki 2020-12-30.

Paskolos sutartyje nurodyta jos sudarymo data, t. y. 2010-12-30, V. R. adresas ir telefonas, Pareiškėjos asmens kodas, adresas, telefonas. Paskolos sutartį pasirašė V. R. ir Pareiškėja. Paskolos sutartis yra patvirtinta notaro: „Subscribed and Sworn to before me this“, vertėjo išversta „pasirašė ir paliudijo mano akivaizdoje“, ant paskolos sutarties yra notaro tarnybinis spaudas: „Y. P., Oficialus antspaudas, Notaras – Iliojaus valstija“, nurodyta, kada baigiasi notaro įgaliojimai (t. y. 2016-08-07), taip pat yra notaro parašas ir prie parašo data 2010-12-30. JAV, siekiant patvirtinti paskolos tikrumą, V. R. paskolos sutarties kopiją pateikė patvirtinti Iliojaus valstijos notarei. Notarė kopiją patvirtino uždėdama notaro tarnybinį spaudą „A. T., Oficialus antspaudas, Notaras – Iliojaus valstija“, nurodyta, kada baigiasi notaro įgaliojimai (t. y. 2020-12-10) ir pasirašyta. Ši notaro patvirtinta paskolos sutarties kopija buvo pateikta Iliojaus valstijos sekretoriui patvirtinti apostile. Tokiu būdu apostile buvo patvirtintas notarės A. T. parašas ir antspaudas. Apostilės dokumentas buvo susiūtas kartu su patvirtinama paskolos sutarties kopija. Būtent šie Apostilės dokumentai ir buvo išsiųsti iš JAV, vėliau kartu su vertimu pateikti mokesčių administratoriui. Tai, kad apostilizuoti nebuvo pateiktas paskolos sutarties originalas, tik dar kartą įrodo, kad paskolos sutartis buvo realiai suteikta, nes paskolos davėja V. R. siekė sau pasilikti sutarties originalą, o ne kopiją.

Pareiškėja nurodo, jog Inspekcijos sprendime nenurodyta, koku pagrindu abejojama notarės A. T. patvirtinta sutarties kopija. Pažymi, kad notarė patvirtino originalo kopiją, originalią sutartį buvo patvirtinęs notaras, kurio įgaliojimai jau šiuo metu yra pasibaigę. Notarės tvirtinime nėra jokių išlygų, kad tvirtinamas tikrumas tik vieno ar kito parašo, ar tik teksto, notarė, turėdama tam įgaliojimus ir prisiimdama atsakomybę, patvirtino dokumentą pilna apimtimi. Todėl, Pareiškėjos nuomone, sprendime neteisingai nurodyta, kad notaras patvirtino tik dokumento kopijos tikrumą. Notaras Y. P. patvirtino paskolos sutartį, nurodydamas, kad pasirašyta ir paliudyta jo akivaizdoje. Šiuo atveju nėra pagrindo abejoti notaro Y. P. patvirtinimu, nes tai yra patvirtinusi kita notarė A. T..

Skunde cituojamos MAĮ 42¹ straipsnio nuostatos ir nurodoma, jog Pareiškėjos pateikta 2010-12-30 paskolos sutartis buvo patvirtinta notaro, todėl šis sandoris neatitinka visų MAĮ 42¹ str. nurodytų sąlygų ir todėl Pareiškėja neturėjo pareigos pateikti informaciją apie 2010-12-30 gautą paskolą pranešime (duomenys neskelbtini)

Pareiškėja JAV išbuvo nuo 2010-10-04 iki 2011-03-23, JAV ji gyveno pas V. R.. Be to, buvimo JAV laikotarpiu (2010 m. gruodį – 2011 m. vasarį) Pareiškėja dirbo JAV įmonėje „Y. H., Inc“ vadybininke, gavo atlyginimą. Šios įmonės savininkas–prezidentas M. M. ir V. R. yra Pareiškėjos artimi draugai. Pareiškėja planavo ir toliau dirbti šioje įmonėje, todėl siekė gauti vizą ir išvykti ilgam laikui į T. I. turėjo grįžti iš JAV, nes reikėjo pabaigti mokslus Lietuvos kūno kultūros akademijoje (2011 m. ji čia gavo bakalauro diplomą). Prašant JAV vizos, buvo naudinga ir reikalinga turėti banko sąskaitoje ženklų pinigų sumą, būtent dalį paskolos pinigų Pareiškėja ir buvo padėjusi į banko sąskaitą. Paskolą ketino grąžinti grįžusi į JAV, dalį pinigų – iš karto, kitą dalį vėliau, kai užsidirbs. Tačiau visa Pareiškėjai nebuvo suteikta ir į JAV ji neišvyko. Lietuvoje Pareiškėja darbo neturėjo,

todėl ji pradėjo važinėti į Angliją ir ieškoti ten gyvenimo galimybių. V. R., laikydama susitarimo ir suprasdama Pareiškėjos sunkią finansinę padėtį, paskolos gražinti neskubino.

Inspekcijos sprendime, kaip ir patikrinimo akte, nepripažįstant paskolos akcentuojama tai, kad sutartyje paskolos gražinimas neužtikrinamas garantijomis. Tačiau V. R. artimai pažinojo Pareiškėją ir jai buvo žinoma, jog Pareiškėja Lietuvoje turi nekilnojamąjį turtą, t. y. namą L. E. g. Kaune, be to, buvo žinoma ir susitarta, kad Pareiškėja, baigusi mokslus, atvyks gyventi į Ameriką ir dirbs jų įmonėje „Y. H., Inc“.

Pareiškėja pažymi, kad pastabų nagrinėjimo metu ji elektroniniu paštu Inspekcijos darbuotojui (V. S., kuris derybų metu buvo nurodytas kaip kontaktinis asmuo) 2018-08-31 pateikė įvertinimui AB SEB banko Pareiškėjos sąskaitos Nr.(duomenys neskelbtini) ir sąskaitos Nr.(duomenys neskelbtini) 2011 m. išrašus, kurie patvirtina gautas pinigų sumas iš V. M. sprendime šie sąskaitų išrašai nėra aptarti, todėl Pareiškėja mano, kad jie net nebuvo vertinami.

Inspekcijos sprendime preziumuojama, kad Pareiškėja paskolos iš JAV negavo, tačiau visiškai nekreipiama dėmesio į paskolos sudarymo laikotarpį ir iš paskolos gautų pinigų įnešimo į banko sąskaitą laikotarpį, t. y. 2010–2011 m. Pareiškėja teigia, jog tuo laikotarpiu ji buvo studentė arba ką tik pabaigusi universitetą, tuo metu jos atžvilgiu nebuvo vykdomas nei mokesstinis patikrinimas, nei ikiteisminis tyrimas, ji tada dar net nepažinojo F. M.. 2011 m. Pareiškėja siekė gauti JAV vizą ir todėl ji gavo paskolą ir įnešė pinigus į banko sąskaitą. Pareiškėja atkreipia dėmesį į tai, kad notaras paskolos sutartį tvirtino 2010-12-30.

Mokesčių administratorius abejoja, vertina kritiškai arba visai nevertina Pareiškėjos pateiktų dokumentų ir paaiškinimų, Pareiškėjos pateiktiems įrodymams kelia formalius reikalavimus. Pareiškėja tvirtina, jog pats mokesčių administratorius turi kur kas platesnes galimybes, palyginus su fizinių asmenų galimybėmis, gauti informaciją iš kitų šalių, šiuo atveju iš JAV mokesčių administratoriaus ir valstybinių institucijų bei patikrinti Pareiškėjos įrodymų patikimumą (pvz., V. R. finansines galimybes paskolinti ženklų pinigų sumą, JAV vizos suteikimą Pareiškėjai ir pan.). Iš Pareiškėjos šiuo atveju reikalaujama pateikti įrodymus, kurių ji objektyviai nebegali gauti, nes JAV mokesčių administratorius asmenims teikia duomenis apie deklaruotas pajamas ir sumokėtus mokesčius tik už penkerius praėjusius metus, tačiau termino apribojimai netaikomi oficialioms įstaigoms (taip pat ir kitų šalių valstybinėms įstaigoms).

Inspekcijos sprendime akcentuojama dar vienas pagrindas, paneigiantis paskolos sutartį, t. y. tai, kad Pareiškėja nesilaikė Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (1997-06-19 įstatymas Nr. VIII-275) nuostatų ir nedeklaravo pasienio institucijoms į O. V. įvežamų grynųjų pinigų, kurių vertė nemažesnė kaip 10 000 Eur. Pareiškėja teigia ne kartą pažymėjusi, kad ji pagal paskolą gautus 50 000 USD iš JAV atsigabeno lėktuvu rankiniame bagaže. B. M. sukėlė pakankamai streso, akivaizdu, kad būdama jauna mergina ir keliaudama viena, ji bijojo, kad kas nors sužinotų ją turint stambią pinigų sumą. Nors ir nebuvo išlaikyta į ES įvežamų pinigų kontrolės procedūra, tačiau, Pareiškėjos nuomone, nei pagal aukščiau nurodyto įstatymo, nei pagal mokesčius santykius reglamentuojančių teisės aktų nuostatas tokio pobūdžio pažeidimas nepaneigia pinigų gavimo ar atsigabenimo faktų.

Dėl iš „Y. H., Inc“ gautų pajamų

Pareiškėja skunde tvirtina, jog Inspekcija sprendime nepagrįstai atmetė Pareiškėjos dar patikrinimo metu pateiktus įrodymus apie tai, kad ji 2010 m. gruodžio mėn. – 2011 m. vasario mėn. dirbo JAV įmonėje „Y. H., Inc“ vadybininke, atsakinga už atsarginių dalių užsakymą ir serviso paslaugas, ir, kad jai buvo išmokėtas 8 910 USD atlyginimas. Pareiškėja yra pateikusi šios įmonės raštą, kuriame yra nurodyti visi JAV įmonės rekvizitai, raštas yra pasirašytas įmonės vadovo. Šiuo raštu yra patvirtinama oficiali informacija, atitinkanti įmonės buhalterinę dokumentaciją bei deklaracijas, teiktas JAV mokesčių administratoriui. Įmonės rašto turinys ir forma įrodo, kad Pareiškėja buvo įdarbinta oficialiai, o nuo išmokėto atlyginimo JAV yra sumokėti visi mokesčiai. Įmonės vadovai siekė, kad Pareiškėja jų įmonėje dirbtų nuolat, todėl suteikdami paskolą, prisidėjo prie jos kreipimosi dėl JAV vizos. Bet to, Pareiškėja 2010 m., prieš išvykdama į JAV, pateikė galutinai išvykstančiojo iš Lietuvos nuolatinio Lietuvos gyventojų metinę pajamų deklaraciją, o tai irgi įrodo, kad ji buvo apsisprendusi emigruoti.

Inspekcijos sprendime akcentuojama, kad apie iš JAV įmonės „Y. H., Inc.“ gautas pajamas Pareiškėja informaciją pateikė tik patikrinimo metu, kad apie tai nebuvo užsiminta ikiteisminio tyrimo metu. Pareiškėja pažymi, kad ikiteisminio tyrimo metu ji buvo klausinėjama apie pajamas, kurias ji gavo nuo 2015 m. Mokesčių administratorius tokiu būdu argumentuodamas sprendimo išvadas, Pareiškėjos nuomone, turėtų pateikti nuorodas į konkrečius apklausų protokolus ikiteisminio tyrimo medžiagoje.

Be to, mokesčių administratorius akcentuoja, kad JAV įmonės „Y. H., Inc.“ Rašte nenurodytos konkrečios Pareiškėjos darbo pradžios ir pabaigos datos. Šiuo atveju, Pareiškėjos nuomone, reikia įvertinti tai, kad Pareiškėja minėtoje įmonėje dirbo 2010–2011 m., o įmonės atstovai informaciją teikė 2018 m., t. y. jau nebeturėdami galimybių pateikti išsamios buhalterinės ataskaitos. Pareiškėjos nuomone, mokesčių administratorius jai uždeda nepakeliamą įrodinėjimo našta, nes ji yra ne kartą nurodžiusi, kad JAV mokesčių administratorius asmenims teikia informaciją tik apie penkerius praėjusius metus, o apie vėlesnius laikotarpius informuoja tik pagal oficialius įstaigų užklausimus. Pareiškėja neturi galimybių įrodyti, kad nuo gauto atlyginimo JAV visi mokesčiai yra sumokėti.

Pareiškėjos nuomone, mokesčių administratorius, neatlikdamas savo pareigos, t. y. tinkamai nepagrįsdamas patikrinimo akto ir jį tvirtinančio sprendimo, pažeidžia Pareiškėjos kaip mokesčių mokėtojos teises. Be to, šioje dalyje reikalaujama iš Pareiškėjos pateikti įrodymus iš ankstesnio laikotarpio nei tikrinamasis laikotarpis.

Dėl 2012-01-01 piniginių lėšų likučio

Pareiškėja tvirtina, jog Inspekcija sprendime negrįstai patvirtinta patikrinimo akto išvadą, kad 2012-01-01 ji negalėjo turėti grynųjų pinigų likučio. Patikrinimo akte yra nurodyta, kad Pareiškėjos tikrinamasis laikotarpis yra 2012–2015 m., tačiau faktiškai buvo patikrintas ir ankstesnis laikotarpis iki nurodytojo tikrinamojo. Inspekcijos sprendime nurodoma, kad mokesčių administratorius tyrė Pareiškėjos 2007–2011 m. gautas pajamas ir išlaidas, tačiau iš patikrinimo akto matyti, kad mokesčių administratorius vertino atskirus epizodus 2000, 2005, 2006 ir 2007–2011 m., aprašė nekilnojamojo ir kito registruojamojo turto sandorius, vertino kai kurias Pareiškėjos pajamas ir išlaidas.

Pareiškėja teigia pastabose nurodžiusi, kad patikrinimo akto 13 puslapyje yra vertinama Pareiškėjai neprieinamo ir nežinomo turinio VMI informacinėse bazėse turima informacija apie Pareiškėjos gautas pajamas ir patirtas išlaidas, kad buvo vertinami atsiskaitomosios sąskaitos išrašai, juose vykdytos ūkinės finansinės operacijos, įnešti ir išimti grynjieji pinigai, tačiau toji sąskaita neidentifikuota, nenurodytas nei koks bankas, nei sąskaitos numeris, nei konkretūs laikotarpiai, prie patikrinimo akto priedų tokios informacijos taip pat nėra. Tokiu būdu, Pareiškėjos tvirtinimu, yra pažeidžiami 1999-06-17 Viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234) 8 straipsnyje nustatyti reikalavimai dėl administracinio akto aiškumo ir pagrįstumo.

Pareiškėja nurodo, jog Inspekcijos sprendime taip pat nėra pasisakyta T. I. pastabų dėl to, kad patikrinimo akte Pareiškėjai yra priskiriamos neapibrėžto dydžio statybos išlaidos. Patikrinimo akte pateikiama informacija, kad L. E. g. 27, Kaune sklype 2005-04-08 buvo išduotas leidimas vykdyti statybos darbus ir kad 2011-04-29 buvo pateikta deklaracija apie statybos užbaigimą, atitinkamai, daroma išvada, kad vyko statybos darbai. Pareiškėja patikrinimo metu pateikė paaiškinimą, kad name buvo atliktas kosmetinis remontas ir šalia pastatytas garažas, visa tai buvo padaryta iš Pareiškėjos motinos lėšų ir santaupų, kad statybinių medžiagų pirkimo kvitai neišsaugoti, kad remontas buvo darytas ūkio būdu, kad Pareiškėja tuo metu buvo moksleivė ir vėliau studentė ir, kad ji neturėdama pajamų prie remonto neprisidėjo. Pareiškėjos šeima neišsaugojo statybos išlaidas patvirtinančių dokumentų, todėl negali įvardinti išlaidų dydžio. Pareiškėjai nėra aišku, kokių pagrindų ir kokio dydžio išlaidos šiuo atveju jai yra priskirtos.

Inspekcijos sprendime, pasak Pareiškėjos, taip pat nepatikslinta patikrinimo akte išdėstyta mokesčių administratoriaus pozicija T. I. 2005–2008 m. įsigytų transporto priemonių. Patikrinimo akte neargumentuota, kokią tai turi įtaką vertinant pinigine išraiška (nes kainos nenurodytos), bet priskiriama prie Pareiškėjos išlaidų bei įrodymų, kad 2011 m. pabaigoje Pareiškėja negalėjo turėti grynųjų pinigų.

Pareiškėja nurodo, jog Inspekcijai sprendime pakartotinai atmetus jos pateiktus rodymus apie JAV gautą paskolą ir atlyginimą už darbą bei patvirtinant kitus patikrinimo akto argumentus

nepagrįstai konstatuota, kad Pareiškėja 2012-01-01 negalėjo turėti grynujų pinigų likučio. Pareiškėja pakartotinai pažymi, kad ji gavo 8 910 USD atlyginimą iš JAV įmonės (tai sudarytų apie 22 000 Lt) ir 50 000 USD paskolą iš V. R. (tai sudarytų apie 125 000 Lt), todėl akivaizdu, kad iki tikrinamojo laikotarpio pradžios Pareiškėja turėjo ženklią sumą grynujų pinigų.

Dėl pripažinimo nuolatiniu Lietuvos gyventoju 2012–2013 m.

Pareiškėja nurodo nesutinkanti su Inspekcijos sprendime nepagrįstai patvirtinta patikrinimo akto išvada, kad 2012–2013 m. Pareiškėjos nuolatinė gyvenamoji vieta buvo Lietuvoje bei Pareiškėjos asmeninių, socialinių ir ekonominių interesų buvimo vieta 2012 ir 2013 m. buvo veikiau Lietuvoje, nei užsienyje, bei mokestiniu laikotarpiu Lietuvoje Pareiškėja išbuvo ištisai arba su pertraukomis 183 arba daugiau dienų.

Pareiškėja nuo 2012-08-06 iki 2013-09-10 deklaravo gyvenamąją vietą O. D. ir T. V. (toliau – Anglijoje). Pareiškėja 2012–2013 m. Lietuvoje niekur nedirbo (patikrinimo akto 20 psl. taip pat yra pažymėta, kad tais laikotarpiais mokestį išskaičiuojantys asmenys duomenų apie mokesčių mokėtojos gautas pajamas nepateikė). Pareiškėja nuo 2011 m. rugsėjo mėn., po to, kai negavo vizos į JAV, išvyko ieškoti darbo į Londoną. Pareiškėja iš pradžių gyveno pas savo draugę D. E., vėliau, t. y. nuo 2011 m. spalio mėn., apsigyveno kartu su K. J.. Pareiškėja gyveno iš 2010-12-30 V. R. paskolintų pinigų ir K. J. paramų. K. J. visą laiką dirbo statybose darbų vykdytoju. Pareiškėja teigia pridėjusi prie pastabų raštiškus asmenų paaiškinimus (D. E., K. J., P. F., P. P.) apie jos gyvenimo Anglijoje aplinkybes.

Vien ta aplinkybė, kad ji kas mėnesį atvykdavo į Lietuvą aplankyti motinos A. L., Pareiškėjos tvirtinimu, negali būti vertinama, kad jos asmeninių, socialinių ir ekonominių interesų vieta buvo Lietuvoje. Inspekcija sprendime nepagrįstai remiamasi patikrinimo metu surinkta, tačiau faktinės situacijos neatitinkančia informacija apie asmenis, kirtusius Lietuvos Respublikos sieną, nes realiai, buvus laisvam asmenų judėjimui ES, išsami sienos kirtimo informacija nebuvo fiksuojama. Patikrinimo akte net nebandyta skaičiuoti Pareiškėjos išbūtų Lietuvoje dienų skaičius per mokestinį laikotarpį ir be jokio pagrindimo formaliai nurodyta, kad mokestiniu laikotarpiu Lietuvoje Pareiškėja išbuvo ištisai arba su pertraukomis 183 arba daugiau dienų. Tai, kad Pareiškėja nuo 2011 m. gyveno Anglijoje, bet ne Lietuvoje, anot Pareiškėjos, patvirtina ne tik jai artimi asmenys, bet ir baudžiamojoje byloje surinkta informacija.

Inspekcijos sprendime akcentuojama, kad Pareiškėja nuosavybės teise Lietuvoje valdė sklypą ir gyvenamąjį namą, adresu: L. E. g. 27, Kaune. B. M. teigia ne kartą nurodžiusi, kad jai išvykus gyventi į Angliją, name L. E. g. 27, Kaune, gyveno jos motina, kuri dengė visas namo išlaikymo išlaidas. Be to, Pareiškėjos ketinimus emigruoti iš Lietuvos į JAV, vėliau į Angliją, patvirtina ir tai, kad 2013-05-04 Pareiškėja sklypą su namu padovanojo savo motinai. Tai, kad Pareiškėja turėjo nekilnojamąjį turtą Lietuvoje, dar neįrodo, kad jos nuolatinė gyvenamoji vieta buvo Lietuvoje. Pareiškėją minėtu laikotarpiu su Lietuva siejo pilietybė ir giminystės ryšiai, bet asmeninių, socialinių ir ekonominių interesų Lietuvoje ji neturėjo.

Pareiškėja pažymi, kad baudžiamojoje byloje yra konkrečiai patvirtintos jos asmeninio gyvenimo aplinkybės – su F. M. ji apsigyveno kartu grįžusi iš Anglijos, t. y. 2013 m. vasario mėn. Pareiškėja savo nuolatinę gyvenamąją vietą Šumsko miestelyje, Kalvelių sen., Vilniaus r., deklaravo nuo 2013 m. rugsėjo mėn.

Pareiškėja skunde tvirtina, jog tiek patikrinimo akte, tiek ir Inspekcijos sprendime yra daroma tik prielaidomis paremta išvada, kad užtenka pagrindo 2012–2013 m. laikotarpiu Pareiškėją pripažinti nuolatine Lietuvos gyventoja GPM apmokestinimo tikslais. Pagal GPMĮ 4 str. 1 dalies nuostatas Pareiškėja minėtu laikotarpiu negali būti laikoma nuolatine Lietuvos gyventoja, nes neatitinka nei vieno iš šiame straipsnyje pateiktų kriterijų.

Dėl 2015 m. paskolų ir MAĮ 69 str. 1 dalies nuostatų taikymo

Pareiškėja nurodo, jog Inspekcijos sprendime mokesčių administratoriaus pozicija dėl sandorių deklaravimo pagal MAĮ 42¹ straipsnio nuostatas yra nenuosekli ir prieštaringa, nes šio straipsnio aiškinimas nepalankiai traktuojamas Pareiškėjos atžvilgiu esant skirtingoms aplinkybėms, t. y. lygiai

taip pat, ar Pareiškėja deklaruojama pajamas pagal 2015 m. paskolas, ar nedeklaravo pajamų pagal 2010 m. paskolą iš V. R..

Pareiškėja, vadovaudamasi MAĮ 42¹ str. nuostatomis, 2016-04-28 mokesčių administratoriui yra pateikusi (ir 2016-09-28 patikslinusi) Mokesčių mokėtojo pranešimą apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant paskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius ((duomenys neskelbtini) forma), kuriame pranešė apie 2015 m. gautas paskolas iš fizinių asmenų, t. y. iš P. P. (2015-01-01 – 2 500 Eur, 2015-07-25 – 1 500 Eur), iš A. V. (2015-04-29 – 2 800 Eur), iš V. R. (2015-05-04 – 3 000 Eur) ir iš V. C. (2015-07-10 – 2800 Eur).

MAĮ 42¹ str. 3 dalyje yra nurodyta, kad jeigu gyventojas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos nepateikė, tokiais sandoriais negali būti grindžiami jo turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai. Čia taip pat nurodyta, kad gyventojas pavėluotai pateikta arba patikslinta šiame straipsnyje nurodyta atitinkamo laikotarpio informacija nevertinama, jeigu dėl gyventojas kompetentinga valstybės institucija yra jau pradėjusi mokestinį patikrinimą. Mokestinis patikrinimas Pareiškėjos atžvilgiu buvo pradėtas 2017-11-07. Pirminį pranešimą apie gautas paskolas mokesčių administratoriui Pareiškėja pateikė 2016-04-28, o patikslino 2016-09-28, t. y. iki patikrinimo pradžios, todėl Pareiškėja, jos tvirtinimu, turi teisę šiomis paskolomis pagrįsti savo turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltinius.

Pareiškėja nurodo, jog ji ir jai skolinę asmenys mokesčių administratoriui yra nuosekliai paaiškinę, kada, kokiomis aplinkybėmis bei iš kokių pajamų yra suteikę Pareiškėjai paskolas ir perdavę pinigus. Pareiškėjai paskolas suteikė emigracijoje gyvenantys asmenys, kurie gauna pajamas Anglijoje, Vokietijoje ar Y. S. pat mokesčių administratoriui ne kartą buvo nurodyta, kad su G. U. M. sieja artimi giminystės ryšiai. Be to, svarbu ir tai, kad Pareiškėjos paaiškinimai apie gautas paskolas nesikeičia nuo 2015 m., buvo išdėstyti dar baudžiamojoje byloje.

Mokesčių administratorius, formaliai atmesdamas Pareiškėjos pateiktus įrodymus, nurodo, kad paskolas suteikę asmenys neturėjo finansinių galimybių skolinti. Tokia išvada, pasak Pareiškėjos, daroma arba tiesiog atmetant asmens pateiktus dokumentus apie gautas pajamas (P. P. atveju), arba nurodant, kad emigravę asmenys Lietuvoje pajamų negauna, arba nekreipiant dėmesio į nurodytą asmens darbo vietą (A. V. atveju), ir visais atvejais atmetant bet kokius asmenų po kelis kartus duotus paaiškinimus. Mokesčių administratorius nekreipia dėmesio ir į tai, kad asmenys Pareiškėjai skolino nedideles pinigų sumas.

Pareiškėja pažymi, kad visais atvejais paskolos buvo įformintos raštiškai, Pareiškėja gautas paskolintus pinigus realiai naudojo.

Inspekcijos sprendime patvirtinta nepagrįsta patikrinimo akto išvada, kad 2015 m. balandžio mėn. Pareiškėja negavo 13 000 Eur paskolos iš Y. U.. Mokesčių administratorius šią išvadą grindžia tuo, kad nepateiktas paskolą patvirtinantis dokumentas ir, kad J. H. (duomenys neskelbtini) nepateikė informacijos apie šias pasiskolintas lėšas. Tačiau, Pareiškėjos tvirtinimu, visos šios paskolos suteikimo, panaudojimo ir grąžinimo (užskaitymo) faktinės aplinkybės yra detalios nustatytos baudžiamojoje byloje. Mokesčių administratorius tik formaliais pagrindais atmeta tai, kas baudžiamojoje byloje buvo išsamiai ištirta ir nustatyta, kad Pareiškėja būtų, esanti (duomenys neskelbtini), nusipirko iš Y. U. suteiktos paskolos, o paskolą grąžino perleisdama minėtą butą paskolą suteikusiam asmeniui.

Skunde tvirtinama, jog mokesčių administratoriaus pateikti argumentai nepaneigia paskolų gavimo ir jų panaudojimo faktų, todėl nėra pagrindo Pareiškėjai taikyti MAĮ 69 straipsnio nuostatas, kurios gali būti taikomos tik tais atvejais, kai mokesčių administratorius įrodo, kad deklaruotos ūkinės operacijos neatitinka tikrojo turinio, yra neįprastos ir vykdomos dirbtinai ir, kad mokesčių mokėtojas realiai siekė mokestinės naudos.

Dėl 2012–2015 m. pajamų ir išlaidų bei MAĮ 70 str. 1 dalies taikymo

Pareiškėja nurodo, jog Inspekcijai sprendime nepagrįstai patvirtinus patikrinimo akto išvadą, kad Pareiškėja negavo pinigų iš JAV, patvirtintas ir neteisingas Pareiškėjos išlaidų, pagrįstų nustatytomis pajamomis, skaičiavimas. Pareiškėja yra pateikusi pakankamai įrodymų, kad ji 2012-01-01 turėjo grynųjų pinigų, gautų iš JAV, likutį (apie 120 000–130 000 Lt), kuris buvo panaudotas iki 2015 m.

Be to, sprendime nepagrįstai ir nemotyvuotai teigiama, kad K. J. 2012 m. Pareiškėjai pervesta 2 920 Lt suma nebuvo reikšminga mokesčio bazės nustatymui. Patikrinimo akto 14 psl. nurodyta, kad 1 618,48 Lt Pareiškėja sumokėjo už K. J. bilietą.

Pareiškėja pažymi, kad nebuvo išnagrinėtos jos pastabos dėl gautų grynujų pinigų iš F. M., A. L., V. R. ir C. V., o tik formaliai pažymėta, kad turėjo būti sudarytos rašytinės paskolos sutartys. Pareiškėja teigia, kad šiais atvejais turi būti atsižvelgta į faktines aplinkybes, kuriomis ji gavo ir kokiems tikslams panaudojo pinigus.

Dėl 14 930 Lt pavedimo už motociklą *Kawasaki ZX6R* UAB "D1" (patikrinimo akto 14 psl.) Pareiškėja nurodo dar kartą paaiškinanti, kad šį motociklą pirko F. M., kuris Pareiškėjai davė pinigus grynaisiais, kad ji įneštų į savo banko sąskaitą ir padarytų pavedimą firmai, iš kurios pirko motociklą. Prie pastabų Pareiškėja buvo pridėjusi F. M. pirkimo sutartį iš UAB "E1" Be to, šios aplinkybės yra nustatytos ir F. M. mokesčio patikrinimo metu.

Pareiškėja taip pat nurodo ne kartą akcentavusi, kad su F. M. ji užsiėmė prekyba automobiliais ir yra pasirengusi padengti visas mokesčines skolas, susijusias su šia veikla. Pareiškėjos patikrinimo akte nurodytas valiutos keitimas 2014-12-23 11 000 Eur (patikrinimo akto 16 psl.): šie pinigai buvo paskolinti iš F. M. mamos C. V., pinigus Pareiškėjos sugyventinio mama paskolino automobiliui pirkti, kuris buvo nupirktas perpardavimui automobilių turguje Kaune 2014-12-23 kartu su F. M.. Po mėnesio 2015 m. sausio mėn. Pareiškėja automobilį pardavė ir pinigus grąžino C. V.. Šią sumą ji vėliau tais pačiais metais davė savo sūnui F. M. naudojimuisi. Prie pastabų buvo pridėtas C. V. paaiškinimas.

Pareiškėja tvirtina, jog mokesčių administratorius nenagrinėjo ir jos pastabų dėl patikrinimo akto 18 psl. užfiksuoto 1 164 T. I. padaryto pavedimo UAB DK kelionių agentūrai už kelionę į Hurgadą: į kelionę vyko Pareiškėjos motina A. L. su draugu D. B.. T. U. buvo davusi pinigų, kad, įnešusi į savo banko sąskaitą, ji nupirktų jai kelionę į Egiptą. Prie pastabų buvo pateiktas A. L. paaiškinimas.

Inspekcija sprendime nenagrinėjo ir Pareiškėjos pastabos dėl 4 140 Eur, pervestų UAB "B1" už kelionę į Kubą (patikrinimo akto 18 psl.). Pareiškėja nurodė, kad į kelionę vyko su F. M. ir jų pažįstamu asmeniu V. R., kuris už savo kelionę 1 763 T. I. perdavė grynuosius pinigus iš anksto, kai buvo planuojama ieškoti kelionės, kad Pareiškėja, pinigus įnešusi į savo sąskaitą, apmokėtų V. R. kelionę. Pareiškėja pateikė kelionės dokumentus su kelionės kainomis ir visą kitą informaciją bei susirašinėjimą su agentūros vadove dėl kelionės.

Inspekcijos sprendime, kaip ir patikrinimo akte, iš anksto preziumuojama, kad gautą išmoką iš draudimo bendrovės Pareiškėja panaudojo automobilio remontui. Pareiškėja nesutinka su jai priskirtomis išlaidomis 1 578 Lt *O. S.* remontui (patikrinimo akto 15 psl.). Pareiškėja šią sumą gavo iš draudimo bendrovės, tačiau automobilio neremontavo, nes automobilis turėjo dar ir kitų gedimų ir remontuoti jo neapsimokėjo.

M. J. atkreipė dėmesį į tai, kad 2013-12-30 valiutos keitimo operacija 4 900 JAV dolerių (patikrinimo akto 15 psl.) nepagrįstai priskiriama jos išlaidoms. Tai buvo pinigai iš V. R. paskolos ir ši valiutos keitimo operacija tik įrodo V. R. paskolos realumą. Taip pat dėl pervestų piniginių lėšų Y. U., G. J., G. J. (patikrinimo akto 15psl.) Pareiškėja paaiškino, kad taip buvo grąžinta skola, nes anksčiau šie asmenys jai buvo paskolinę pinigus grynaisiais. A. E. pastabų argumentai Inspekcijos sprendime nebuvo išnagrinėti.

Pareiškėja teigia kartu su pastabomis pateikusi automobilių pirkimo ir pardavimo sutartis, nes patikrinimo akte neužfiksuota, kad šiuos automobilius Pareiškėja yra pardavusi. Pareiškėja 2014-03-06 pirko automobilį *Ford Transit* už 5 179,20 Lt, kurį pardavė 2014-04-04 už 1 500 Eur ir 2014-12-23 pirko automobilį *Audi S8*, kurį pardavė 2015-01-07 už 7 000 Eur (patikrinimo akto 16 psl. yra surinkta nepilna informacija). Pareiškėja nurodo prie skundo pateikianti pažymą iš VĮ „Regitra“ apie transporto priemonių išregistravimą. Mokesčių administratorius neturi pagrindo nepripažinti Pareiškėjos automobilių pardavimo pajamų.

Pareiškėja nesutinka su nepagrįstomis Inspekcijos išvadomis dėl to, kad ji patyrė 1 500 Eur buto (duomenys neskelbtini) remonto išlaidų, kaip nurodyta patikrinimo akto 18 psl. Pareiškėja su F. M. minėtame bute atliko tik kosmetinį remontą, tik išdažė sienas, dažams išleisdami tik apie 150–200 Eur. Y. U. butas buvo parduotas už 13 000 Eur, nes reikėjo padengti paskolą. Būtent šios aplinkybės

yra nustatytos baudžiamojose bylose. Pareiškėja nesutinka su tuo, kad jos išlaidos, o kartu ir pajamos, būtų dirbtinai didinamos 1 500 Eur neatlikto remonto suma.

Atsižvelgiant į išdėstytą, pasak Pareiškėjos, yra akivaizdu, kad patikrinimo akte Pareiškėjos pajamos ir išlaidos apskaičiuotos klaidingai, be to, mokesčių administratorius nepagrįstai atsisako vertinti tai, kad Pareiškėja tikrinamojo laikotarpio pradžioje turėjo ženklų grynujų pinigų likutį. Todėl nėra pagrindo teigti, kad laikotarpiu nuo 2012 m. iki 2015 m. pabaigos Pareiškėja turėjo pajamų iš nenustatytų šaltinių. Inspekcijos sprendime nepagrįstai patvirtintos patikrinimo akto išvados, kad Pareiškėja siekė nuslėpti pajamas ir išvengti GPM mokėjimo nuo gautų pajamų, atitinkamai nėra pakankamo pagrindo Pareiškėjos atžvilgiu taikyti MAĮ 70 straipsnio nuostatas. Mokesčių administratorius, norėdamas pritaikyti specialų mokesčių apskaičiavimo būdą, numatytą MAĮ 70 straipsnyje, turi įrodyti ir pagrįsti, kodėl negali mokesčių apskaičiuoti įprastine tvarka. MAĮ 70 straipsnio nuostatos gali būti taikomos, kai yra nustatomi mokesčių slėpimo faktai, kai nėra galimybės mokesčius apskaičiuoti įprastine, t. y. atitinkamo mokesčio įstatyme nustatyta tvarka.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi MAĮ 152, 153 ir 155 straipsnių nuostatomis, Pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos 2018-10-05 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-337.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi ginčo bylos medžiagą, konstatuoja, kad Pareiškėjos skundas tenkintinas iš dalies, Inspekcijos sprendimas keistinas.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos sprendime Pareiškėjai nurodyto sumokėti GPM ir su šiuo mokesčiu susijusių sumų, konstatavus aplinkybes, kad Pareiškėjos išlaidos tikrinamuoju laikotarpiu viršijo pajamas, tai yra Pareiškėja gavo pajamų iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių, kurių nedeklaravo ir nuo kurių nesumokėjo mokesčių.

F. Y. dalis GPM yra apskaičiuota nuo nedeklaruotų automobilio (parduoto nepaėjęs 3 metams nuo jo įsigijimo) pardavimo ir buto nuomos pajamų, tačiau, atsižvelgiant į tai, jog M. K. metu Pareiškėja (jos atstovė) patvirtino, kad neginčija šios Inspekcijos sprendimo dalies, todėl dėl jos Komisija sprendime plačiau nepasisako. F. Y. skunde Komisijai yra išdėsčiusi konkrečius nesutikimo su Inspekcijos sprendimu motyvus, V. A., vertindama Inspekcijos sprendimo pagrįstumą, pasisakys T. I. skunde akcentuojamų aplinkybių.

Kaip jau yra ne kartą pažymėta LVAT praktikoje, remiantis MAĮ 41 str. nuostatomis, būtent mokesčių mokėtojui tenka pareiga objektyviais ir abejonių nekeliančiais įrodymais pagrįsti pajamų šaltinius, kuriais mokesčių mokėtojas grindžia įvairaus turto įsigijimo ir kitas išlaidas. LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, jog vien tai, kad nurodomi paskolų davėjai turėjo galimybes disponuoti sutartyse nurodomomis lėšomis, nesudaro pagrindo paskolos sutartyse nurodomų lėšų pripažinti realiai perduotomis (paskolintomis) (pavyzdžiui, LVAT 2018-09-27 nutartis adm. byloje Nr. A-1342-422/2018). Todėl tais atvejais, kai realus piniginių lėšų perdavimas nėra įrodomas, vertinama, kad tariamai paskolintas lėšas grindžiantys dokumentai yra surašyti formaliai, siekiant mokesčių mokėtojui sudaryti sąlygas pagrįsti pajamų šaltinius mokesčių administratoriui ar kitiems tikslams. Ginčo atveju F. Y. laikosi pozicijos, kad jai tariamas paskolas suteikę asmenys: V. R. (jos mamos draugės dukra), jos draugai: P. P., V. C., giminaitė A. V. turėjo finansines galimybes Pareiškėjai suteikti paskolas, nes dirba ir gyvena užsienyje, tačiau vien šios aplinkybės, kaip ir tai, kad skolinta suma pati savaime nėra didelė, negali būti pripažintos pakankamomis paskolos realumui pagrįsti. LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad išvados apie mokesčių mokėtojo tam tikrų civilinių sandorių pagrindu gautų pajamų realumą darytinose sistemiskai bei kompleksiskai įvertinus visus tiesioginius bei netiesioginius įrodymus, pagrindžiančius ar paneigiančius objektyvų pajamų gavimo faktą. Vien atskirų formalių įrodymų (pvz., paprasta rašytine ar notarine forma sudarytų sutarčių) apie pajamas pateikimas, nesant realaus pajamų gavimo fakto, patvirtinto visapusiška pajamų gavimo faktinių aplinkybių analize, paties pajamų gavimo nepagrindžia. Tokia išvada darytina ir atsižvelgiant į MAĮ 10 straipsnio nuostatas, įtvirtinančias turinio viršenybės prieš formą principą, pagal kurį mokesčių teisiniuose santykiuose viršenybė teikiama šių santykių dalyvių veiklos turiniui, o ne jos formaliai išraiškai (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011-04-14 sprendimas adm. byloje Nr. A-442-1111/2011, 2015-02-10 nutartis adm. byloje Nr. eA-110-

438/2015). Akcentuotina ir tai, jog tais atvejais, kai mokėtojas pasirenka lėšų suteikimo / gavimo grynaisiais pinigais būdą, būtent jam tenka įrodinėjimo našta realų lėšų perdavimą pagrįsti leistiniais ir tinkamais įrodymais (LVAT 2013-04-15 nutartis adm. byloje Nr. A-602-27/2013; 2015-12-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1305-602/2015; 2016-02-08 nutartis adm. byloje Nr. A-145-602/2016).

I. T. I. galimai turėto piniginių lėšų likučio 2012-01-01. Inspekcija atlikdama Pareiškėjos GPM apskaičiavimo patikrinimą už laikotarpį nuo 2012-01-01 iki 2015-12-31, patikrinimo akte yra konstatavusi, kad Pareiškėja neturėjo grynųjų piniginių lėšų likučio 2012-01-01. Pareiškėja 2017-12-21 pateiktame paaiškinime Inspekcijai nurodė, kad jos grynųjų pinigų likutis 2012-01-01 buvo apie 145 000 Lt, kurį sudarė 125 000 Lt suma, gauta pagal 2010-12-30 sudarytą paskolos sutartį (iš V. R. gauta 50 000 JAV dolerių paskolos suma), taip pat dalį 24 000 Lt grynųjų pinigų likučio sudarė jos Amerikoje uždirbti pinigai. Pareiškėjos teigimu, ji šias pinigines lėšas parsivežė į Lietuvos Respubliką grynaisiais pinigais ir niekur nedeklaravo, nurodoma, kad realų šių lėšų turėjimą pagrindžia piniginių lėšų įnešimas į Pareiškėjos banko sąskaitą 2011 metais. Pareiškėja M. K. metu paaiškino, kad 2010-12-30 paskolos suteikimo paskirtis – tikslinė, paskola jai buvo reikalinga, nes ji norėjo studijuoti Amerikoje, o norint gauti JAV vizą, buvo būtina pagrįsti piniginių lėšų turėjimą. Pareiškėja M. K. metu patvirtino, kad šias lėšas gavo grynaisiais pas V. R. namuose, grynaisiais parsivežė į Lietuvą ir nedeklaravo, nes bijojo, kad apie tai nesužinotų kiti asmenys, pajamas JAV ambasadai grindė banko sąskaitos išrašu. Komisija, įvertinusi dėl šių pajamų šaltinių surinktą informaciją, ginčo byloje pateiktus dokumentus, remdamasi LVAT suformuotomis įrodymų vertinimo taisyklėmis, laikosi pozicijos, kad Inspekcija pagrįstai pripažino, jog didesnio, nei nustatė mokesčių administratorius, grynųjų pinigų likučio Pareiškėja neįrodė ir nepagrindė, nes, pirma, neįrodytas realus piniginių lėšų perdavimas Pareiškėjai, piniginių lėšų parsigabenimas į Lietuvos Respubliką, antra, pateiktų įrodymų ir informacijos nepagrindžia kiti objektyvūs duomenys, be to, mokesstinio patikrinimo metu Pareiškėjos pateikta informacija neatitinka Pareiškėjos anksčiau teiktos informacijos turinio.

1. Dėl 2010-12-30 paskolos sutarties. Ginčo situacijoje nėra pateikta jokių duomenų, išskyrus paskolos sutartį, pačios Pareiškėjos ir jos pažįstamos V. R. tvirtinimus apie realų lėšų perdavimą Pareiškėjai. Pareiškėja jos nurodomų piniginių lėšų į Lietuvos Respubliką įvežimo metu nėra deklaravusi, M. K. metu paaiškino, jog to nepadarė, nes bijojo, kad kiti asmenys apie tai nesužinotų, o Inspekcijai pateiktame 2018-01-23 paaiškinime nurodė, kad nežinojo apie tokią prievolę. Komisija kritiškai vertina Pareiškėjos poziciją dėl nežinojimo, ar dėl baimės neįvykusio pajamų deklaravimo, nes, tokios aplinkybės, kaip baimė ir jaunas Pareiškėjos amžius, nebuvo kliūtimi gabenti tokią didelę, pagal Pareiškėjos tuo laikotarpiu gautas pajamas, pasiskolintą pinigų sumą, Pareiškėjos nurodomu būdu, neužtikrinant jokio lėšų saugumo. Komisijos vertinimu, Pareiškėja neturėjo jokių objektyvių priežasčių slėpti pajamas, nes, pagal jos poziciją, vežamoms lėšoms pagrįsti ji turėjo notaro patvirtintą paskolos sutartį. Pažymėtina ir tai, jog nors tokį pinigų gavimo, gabenimo būdą Pareiškėja sieja su tuo, kad laikant pinigus banke ir atsiradus norui juos išimti, susiduriama su nepatogumais, imamas didelis mokestis bankui už išimamą pinigų sumą, tačiau Pareiškėjos pateikti bankų sąskaitos išrašai rodo, kad naudojimasis banko paslaugomis Pareiškėjai buvo įprastas, Pareiškėja nuolat įnešdavo, grynindavosi pinigines lėšas ir po keletą kartų per dieną, už kiekvieną operaciją mokėdama nustatyto dydžio banko mokesčius, todėl motyvai dėl siekio sutaupyti gaunant paskolą grynaisiais pinigais ir tokiu būdu juos laikant, vertintini kritiškai. Paminėtina ir tai, jog gyvenimo logika yra nepaaiškinama situacija, kai Pareiškėja nurodo, kad pinigai jai reikalingi, siekiant parodyti banko sąskaitose turimą pinigų likutį „Lietuvoje 2011-06 einant prašyti JAV vizos“ (2017-12-21 Pareiškėjos paaiškinimas), tuo tarpu Pareiškėjai tariamai skolinamos lėšos perduodamos grynaisiais pinigais 2010 m. gruodžio 30 d., likus daug laiko iki kreipimosi į JAV ambasadą (2011 m. birželio mėnesį) ir grįžimo į Lietuvą (2011 m. kovo mėnesį). F. Y. savo banko sąskaitos išrašu įrodinėja paskolos realumą, nurodydama, kad lėšas 2011 metais ji įnešė į savo banko sąskaitą, tačiau neįrodžius realaus tariamai pasiskolintų lėšų įvežimo į Lietuvos Respubliką bei susipažinus su banko sąskaitos išrašu duomenimis, nėra pagrindo atliktų grynųjų pinigų įnešimo sieti su pasiskolintomis lėšomis, kuriomis Pareiškėja grindžia jos turėtą grynųjų pinigų likutį. Iš išrašų matyti, kad: 2011-04-22 atliktas 1 800 Lt grynųjų įmokėjimas; 2011-05-16 – 7 000 Lt ir 13 000 Lt, 2011-05-17 – 12 000 Lt, iš viso 33 800 Lt, tai yra minėta suma neatitinka Pareiškėjos nurodytos pasiskolintos 50 000 JAV dolerių sumos,

paaiškinimai kokių tikslų buvo teikta būtent 50 000 JAV dolerių paskola, nors šiame etape Pareiškėja teigia, kad ji įnešė tik dalį tos sumos, nepateikti. Paminėtina ir tai, jog iš paskesnių operacijų matyti, kad dalis įneštų lėšų buvo panaudota atsiskaitymams, o kita dalis įneštų lėšų kortele xxxx7057 buvo išimta grynaisiais pinigais, pavyzdžiui, 2011-05-22 – 2 000 Lt, 1 000 Lt, 2 000 Lt, 2 000 Lt (iš viso 7 000 Lt, Savanorių pr. 111, Kaune), 2011-05-23 – 1 000 Lt, 2 000 Lt, 2 000 Lt, 2 000 Lt (iš viso 7 000 Lt, Pramonės 16, Kauną); 2011-05-24 atliktas 1 000 Lt pervedimas į kitą sąskaitą, 2010-05-28 – išimta 2 000 Lt, 2 000 Lt (viso 4 000 Lt, Savanorių pr. 111, Kaune); 2011-06-17: 2 000 Lt, 2 000 Lt, 1 000 Lt, 2 000 Lt (iš viso 7 000 Lt, Draugystės 9, Kaune). Tokiu būdu, F. Y. paskolos gavimą siejo su būtinybe turėti banko sąskaitoje pinigines lėšas, norint pagrįsti savo materialinę padėtį, sudarančią sąlygas gyventi JAV, tačiau įneštas lėšas po keleto dienų nuiminėjo. Komisijos vertinimu, nurodomos paskolos realumą paneigia ir tai, jog paskolos sutartis yra sudaryta 10 metų terminui, nenumatant jokio atlygio už naudojimąsi paskolintomis lėšomis (palūkanų), paskolos užtikrinimo priemonių, įprastai taikomų paskoliniuose (ypač ilgalaikiuose) santykiuose, kas, įvertinus pačios Pareiškėjos įvairiuose paaiškinimuose nurodytas aplinkybes, jog ji neturėjo nuolatinio darbo: arba vertėsi prekyba automobiliais, arba ieškojo darbo užsienyje (2009–2010 metais Pareiškėja nėra gavusi jokių pajamų), vertintina kaip situacija neatitinkanti įprastinių gyvenimo aplinkybių. Kaip ir tai, jog neįvykus įvykiui, su kuriuo buvo sietas paskolos suteikimas (negavus JAV vizos), Pareiškėja paskolos negrąžino ir ją nurodo naudojusi savo paskesnių mokestinių laikotarpių išlaidoms, nors tikrinamuoju laikotarpiu nėra nustatyta Pareiškėjos pajamų, kurios galėtų užtikrinti realų tokio dydžio paskolos grąžinimą. F. Y. nurodo, kad V. R. buvo žinoma, jog ji turi namą Lietuvoje, tačiau pats nekilnojamojo turto turėjimas nėra garantas, užtikrinantis sklandų prievolės įvykdymą, tuo labiau, kad jau 2013 m. gegužės mėnesį nekilnojamąjį turtą F. Y. perleido mamai. Kadangi nėra nustatytos pateiktoje paskolos sutartyje nurodytų lėšų realų perdavimą pagrindžiančios aplinkybės; paskolos suteikimo aplinkybės neatitinka įprastinių paskoliniamis santykiams būdingų sąlygų; pajamų šaltiniai (iš kurių Pareiškėja nurodo sukaupusi tikrinamojo laikotarpio pradžia (2012-12-01) turėtą grynąjį pinigų likutį) buvo nurodyti Inspekcijai tik Pareiškėjos 2017-12-21 paaiškinime, kai ikiteisminiame tyrime (vyko nuo 2015 metų) jau buvo atlikti Pareiškėjos pajamų ir išlaidų vertinimai bei nustatyti neatitikimai, nesudaro pagrindo kitaip vertinti Inspekcijos nustatytų aplinkybių ir pripažinti Pareiškėją 2010-12-30 gavus 50 000 JAV dolerių paskolą iš JAV gyvenančios pažįstamos. Iš Inspekcijos atliktų skaičiavimų matyti, kad bendrai 2012–2015 metais Pareiškėjos išlaidos 219 278,50 Lt viršijo pajamas, tai yra Pareiškėjos nurodoma paskola sudaro daugiau kaip pusę trūkstamos pajamų sumos, F. Y. apie šį pajamų šaltinį, nors ir gautą iki tikrinamojo laikotarpio, netgi neužsiminė ikiteisminio tyrimo metu. B. M. nepagrindus ir Inspekcijai nenustačius realaus paskolos lėšų perdavimo Pareiškėjai, jos nurodytos aplinkybės, kaip turėtų būti vertinama ši sutartis (kaip notariškai patvirtinta, ar ne), ar ji turėjo būti deklaruota mokesčių administratoriaus patvirtintos formos pranešime, neturi tiesioginės įtakos šio šaltinio vertinimui, todėl dėl šių motyvų Komisija sprendime plačiau nepasisako.

2. *Dėl uždirbtų pinigų T. I.* nurodo JAV dirbusi 2010 m. gruodžio – 2011 m. vasario mėnesiais ir šias aplinkybes grindžia pateikta JAV kompanijos *Bolingbrook Truck centre, INc* pažyma (be datos), kurią pasirašė M. M.. Pareiškėja teigia, kad ji nuo 2010 m. gruodžio mėnesio dirbo jos nurodomoje kompanijoje, tačiau ginčo byloje pateiktas Pareiškėjos SEB banko sąskaitos LT XXX6644 išrašas neleidžia šios informacijos vertinti kaip patikimos, nes, pavyzdžiui, 2010 m. gruodžio mėnesį banko kortele buvo atsiskaitinėta prekybos centruose, pramogų centre, degalinėse Lietuvoje, pavyzdžiui, 2010-12-09 – „PC MAXIMA“, 2010-12-08 – „Neste V. Y.“, 2010-12-21 – „IKI Žaliakalnis“, 2010-12-23 – Varšuvoje, tik nuo 2010-12-31 atsiskaitymai fiksuoti Y. S. įvertinus šias aplinkybes, Pareiškėjos pateiktos pažymos turinį (pažyma be datos, joje nenurodytas Pareiškėjos tikslus darbo laikas, duomenys apie priskaitytas sumas, išmokėtas pajamų ir sumokėtų mokesčių sumas), tai jog Pareiškėja jokių piniginių lėšų nei Lietuvos, nei kitos E. M. valstybės (Pareiškėja nurodo neprisimenanti per kurią ES šalį ji grįžo) muitinės institucijoms nedeklaravo, šis pajamų šaltinis nurodytas tik Inspekcijai 2017-12-21 paaiškinime, konstatuotina, jog Pareiškėja neįrodė, kad ji į Lietuvos Respubliką atsivežė jos JAV uždirbtas pajamas, nepaisant aplinkybių, kad Pareiškėja tuo metu kažkurį laiką ir gyveno šioje valstybėje.

3. *Dėl kitų aplinkybių, susijusių su likučio nustatymu.* Pareiškėja skunde kritikuoja Inspekcijos patikrinimo akto 13 psl. nurodytus VĮ „Regitra“ duomenis apie Pareiškėjos vardu 2005, 2006, 2007 metais įsigytus ir perleistus automobilius, nurodydama, kad nėra nurodytos jų įsigijimo kainos. M. K. metu Pareiškėjos atstovė nurodė, kad įsigytų automobilių vertė būdavo maža (teiginius patvirtinančių dokumentų nepateikta). Taip pat teigta, kad Inspekcija kalba apie Pareiškėjos galimai patirtas neįvardyto dydžio statybos išlaidas, paaiškinant, kad šios išlaidos buvo patirtos iš Pareiškėjos mamos pajamų, o išlaidas pagrindžiantys dokumentai nepateikti. Pareiškėja laikosi pozicijos, kad Inspekcijos sprendimai (aktas, sprendimas) neatitinka VAI 8 straipsnyje nustatytų reikalavimų dėl norminio akto aiškumo ir pagrįstumo. Kaip jau paminėta sprendime, remiantis MAĮ 41 straipsnio nuostatomis mokesčių mokėtojui nustatyta pareiga pagrįsti pajamų šaltinius juridinę galią turinčiais dokumentais, o pagal MAĮ 40 str. nuostatas mokesčių mokėtojui nustatyta pareiga pateikti mokesčių administratoriui visus patikrinimui atlikti reikalingus dokumentus, kompiuteriu tvarkomos apskaitos duomenis bei kitą informaciją. Atitinkamai MAĮ 67 str. 2 dalyje ir šią nuostatą aiškinančioje teismų praktikoje yra įtvirtinta, kad nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, mokesčių mokėtojas privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos (MAĮ 67 str. 2 d.), savo poziciją paremdamas konkrečiais duomenimis, o ne deklaratyviais paaiškinimais, kurie neturi tiesioginės įtakos su apmokestinimu susijusioms sumoms, o dėstoma pozicija siekiama sukelti abejones dėl atliktų kontrolės veiksmų tinkamumo. Ginčo situacijoje Inspekcija įvertino Pareiškėjos paaiškiniame nurodytus pajamų šaltinius (iš kurių Pareiškėja nurodė sukaupusi 2012-01-01 turėtą 145000 Lt grynujų pinigų likutį) bei juos pagrindžiančius dokumentus, šių pajamų šaltinių nepripažindama. J. P. aptarė ir kitą mokesčių administratoriaus turimą informaciją apie Pareiškėjos gautas pajamas, nes kitų duomenų apie pajamas Pareiškėja nenurodė nei Inspekcijai, nei skunde Komisijai. Todėl įvertinus šių pajamų dydį, jos nesudaro pagrindo pripažinti, kad Pareiškėja iš jų būtų turėjusi galimybę sukaupti grynujų pinigų likutį tikrinamojo laikotarpio pradžiai, nes laikotarpiu nuo 2006 iki 2011 metų, ji yra patyrusi 26 672 Lt (2 700+4 875+1 646+3 292 +3 292+1 646) išlaidas mokslui, o pajamas yra gavusi 2007 ir 2008 metais, atitinkamai 6 107,65 Lt ir 4 357,09 Lt. Todėl, informacija, kurios pati Pareiškėja nepateikė (nėra duomenų apie automobilių įsigijimo ir pardavimo kainas ar Pareiškėjos mamos patirtas statybos išlaidas) bei kuria neturi galimybės disponuoti mokesčių administratorius, neturi tiesioginės įtakos su Pareiškėjos apmokestinimu susijusioms aplinkybėms. Nes net ir nevertinant informacijos apie galimai patirtas išlaidas automobiliams įsigyti ar namui rekonstruoti, Pareiškėja iš savo gautų pajamų neturėjo galimybės sukaupti grynujų pinigų likutį. V. A. neturi pagrindo pripažinti, kad Inspekcija netinkamai atliko jai pavestus kontrolės veiksmus, nes skunde nurodoma informacija, kurios, pasak skundo, nenurodė Inspekcija, yra susijusi su Pareiškėjos kilnojamojo turto įsigijimu–pardavimu, nekilnojamojo turto pagerinimais, ar bankinėmis operacijomis, todėl pirmiausia būtų pati Pareiškėja ja ir gali disponuoti bei pateikti, paaiškindama aplinkybes, kurias ji šia informacija įrodinėja ar grindžia. Todėl skundo motyvai dėl aiškumo ir pagrįstumo principo pažeidimo yra formalus pobūdžio ir vertintini kritiškai.

II. *Dėl tikrinamuoju laikotarpiu tariamai gautų paskolų iš fizinių asmenų.* Pareiškėja laikosi pozicijos, kad 2015 metais yra gavusi paskolas iš fizinių asmenų (draugų, pažįstamų, giminaičių) ir šias lėšas naudojo šiuo laikotarpiu patirtoms išlaidoms. Iš patikrinimo akte aptariamų duomenų (16–17 psl.) matyti, kad Pareiškėja 2014-12-31 galėjo disponuoti 8 982,75 Lt (2 601,58 Eur) pinigėmis lėšomis ne banke. 2015 m. metais Pareiškėja gavo 1 150 Eur į banko sąskaitą, 17 800 Eur pajamas grynaisiais pinigais, patyrė 26 914,81 Eur išlaidas per bankines sąskaitas, 14 011,29 Eur išlaidas grynaisiais pinigais, taip pat į banko sąskaitas įnešė 23 800 Eur grynaisiais pinigais. B. M. 2016-09-28 pateikė patikslintą (pirminė pateikta 2016-04-28) deklaraciją (duomenys neskelbtini) kurioje deklaravo gautas paskolas: iš P. P. (2015-01-01 – 2 500 Eur; 2015-07-25 – 1500 Eur); A. V. (2015-04-29 – 2 800 Eur), iš V. R. (2015-05-04 – 3 000 Eur), iš V. C. (2015-07-10 – 2 800 Eur). Pareiškėja taip pat laikosi pozicijos, kad buvo gavusi 13 000 Eur paskolą iš Y. U., kurios neturėjo galimybių grąžinti, todėl savo įsiskolinimą padengė jam parduodama butą, esantį Vilniuje, Skroblų g. Visos lėšos Pareiškėjai buvo perduotos grynaisiais pinigais, niekam nematant (išskyrus A. V., jai perduodant pinigus, dalyvavo Pareiškėjos mama), pinigai perduoti mašinoje, kaimo turizmo sodyboje ar pan. Pasisakydama dėl Inspekcijos patikrinimo akte, taip pat sprendime atlikto šių paskolos

sutarčių vertinimo, Komisija, remdamasi sprendime aptartomis teismų praktikos nuostatomis, laikosi pozicijos, kad Inspekcija pagrįstai šių paskolos sutarčių nepripažino realiai sudarytomis ir jas vertino kaip formaliai surašytus dokumentus, kuriais siekta sudaryti sąlygas Pareiškėjai išvengti iš kitų, mokesčių administratoriui nežinomų pajamų šaltinių gautų pajamų apmokestinimo, sudarant prielaidas manyti, kad Pareiškėja 2015 metų išlaidas patyrė iš skolintų lėšų. Pasisakant dėl 2015 metais tariamai gautų paskolų nepripažinimo, reikšmingomis laikytinos aplinkybės, kad visais atvejais nėra pateikta jokių objektyvių įrodymų, išskyrus paskolos sutartis ir šalių tvirtinimus, kad lėšos realiai buvo perduotos. Visais atvejais sutartys yra sudarytos nenumatant palūkanų, neužtikrinant sutarčių įvykdymo užtikrinimo priemonėmis, todėl, F. Y. skunde ir akcentuoja, kad jai buvo skolintos nedidelės sumos, tačiau įvertinus ginčo byloje esančius duomenis apie tai, kad Pareiškėja iki 2015 metų nėra gavusi nuolatinių pajamų, kurios užtikrintų sklandų paskolų grąžinimą, tokių paskolų sutarčių sudarymas nelaikytinas atitinkančiu įprastines sąlygas. M. K. metu Pareiškėja paaiškino, kad patiriamas išlaidas dengia skolintomis lėšomis, kurias ruošiasi grąžinti pavykus rasti darbą, todėl ir buvo bandoma ieškoti darbo užsienyje. Paminėtina ir tai, jog nors dalyje paskolų sutarčių yra numatyti pinigų grąžinimo terminai (2015-08-10 paskolos sutartis su V. C. – 2018-08-10; 2015-08-25 paskolos sutartis su P. P. – 2017-08-25, 2015-01-01 sutartis su P. P. – iki 2018-01-01)), kurie šiuo metu yra suėję, B. M. paskolų, nors, kaip ji teigia ir nedidelių sumų, nėra grąžinusi, kas vertintina kaip papildomas įrodymas apie tai, kad pateiktos paskolų sutartys tarp Pareiškėjos ir jos nurodomų pažįstamų, draugų, giminaičių nebuvo vykdomos ir lėšos nebuvo realiai pagal jas Pareiškėjai perduotos. F. Y. teigia, kad paskolas deklaravo dar iki mokesčio patikrinimo pradžios, 2016 m. balandžio (rugsėjo) mėnesiais pateikdama nustatytos formos pranešimą, o mokesčio patikrinimas pradėtas 2017-11-07, tačiau, Komisijos vertinimu, pats paskolų deklaravimo veiksmas, įvertinus jį kartu su kitomis byloje nustatytomis aplinkybėmis, nepagrindžia paskolų realumo. Tuo labiau, kad šie veiksmai, nors ir nebuvo atlikti patikrinimo metu, tačiau jie buvo atlikti tuo metu, kai Pareiškėjai 2015-08-28 buvo pareikšti įtarimai, padarius nusikalstamą veiką, numatytą BK 199 (2) 1 d. ir 25 str. 2 d., kad ji veikdama bendrininkų grupėje, neteisėtai, tyrimo metu nenustatytomis aplinkybėmis, pažeisdama nustatytą tvarką įsigijo akcizais apmokestinamas prekes, taip pat įtarimai dėl nusikalstamos veikos, numatytos BK 189 (1) str. 1 d., kad ji teisėtomis pajamomis negali pagrįsti 2015-08-27 nuosavybės teise turėto turto (butų, esančių S. g., A. G. g., Vilniuje) ir rastų grynujų pinigų.

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 28, 41, 55, 68, 87, 89, 101, 104-1, 104-2, 129, 131, 154 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 55-1 ir 61-1 straipsniais ir 56, 57, 58, 59, 60 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo (2015-06-25 įstatymas Nr. XII-1897) 18 str. 2 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojai iki 2016 m. birželio 30 d. centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka turi informuoti mokesčių administratorių apie po 2011 m. sausio 1 d. gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant paskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius, išskyrus atvejus, kai šie šaltiniai buvo deklaruoti paties mokesčių mokėtojo ar trečiųjų asmenų teisės aktų nustatyta tvarka. Jeigu mokesčių mokėtojas šiame straipsnyje nustatyta tvarka iki 2016 m. birželio 30 d. tokios informacijos mokesčių administratoriui nepateikia, mokesčių administratorius į vėliau mokesčių mokėtojo pateiktą informaciją *neatsižvelgia ir jos nevertina*. Remiantis šia nuostata, Inspekcijos 2015-12-17 viršininko įsakymu Nr. VA-114 buvo patvirtintos Mokesčių mokėtojo pranešimo apie gautų pajamų ir įsigyto turto (įskaitant pasiskolintas pinigines lėšas) įsigijimo šaltinius (duomenys neskelbtini) formos užpildymo, pateikimo bei patikslinimo taisyklės (toliau – Mokesčių mokėtojo pranešimo apie pajamas ir turtą Taisyklės) ir (duomenys neskelbtini) forma. Iš aptartų teisės aktų turinio matyti, jog jie nustato informacijos apie pajamų šaltinius, kurie panaudoti po 2011 m. sausio 1 d. tiek Lietuvoje, tiek užsienyje įsigytam turtui (turtas aptartas Mokesčių mokėtojo pranešimo apie pajamas ir turtą Taisyklių 6.1–6.9 punkte), pateikimą, nes *tik pateikus informaciją apie šaltinius*, kurie yra gauti ankstesniu laikotarpiu (nuo 2004 m. sausio 1 d., pavyzdžiui, dovanos, paskolos, gautos ne anksčiau nei 2004 m. sausio 1 d., kurios gautos gryniais pinigais, ne pagal notarinės formos sandorius, niekur nedeclaruotos), mokėtojas jais galės grįžti įsigytą turtą, o mokesčių administratorius privalės vertinti jų realumą ir tikrumą. Tokios informacijos nepateikus (tai yra neišviešinus gautų pajamų šaltinių Mokesčių mokėtojo pranešimo apie pajamas ir turtą Taisyklėse nustatyta tvarka), mokesčių administratorius neturės pareigos vertinti

pranešime nenurodytų, o nurodomų vėliau, šaltinių tikrumo ir realumo. Todėl nustatytos formos pranešimo pateikimas pats savaime *nepagrindžia* pajamų šaltinių realumo ir tikrumo, nes kontrolės veiksmų atlikimo metu, jeigu pajamų šaltiniai bus nurodyti informacijos pateikimo formoje (duomenys neskelbtini) mokesčių administratoriui suabejojus jų tikrumu, jis savo priemonėmis galės įvertinti šaltinių realumą ir tikrumą. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, remiantis aptartomis teisės aktu nuostatomis, Inspekcija nepripažino Pareiškėjai tariamai Y. U. suteiktos paskolos, nes ji nebuvo deklaruota nustatytos formos pranešime bei nenustačius realaus piniginių lėšų perdavimo, o kitų, nors ir deklaruotų paskolų nenustačius realaus paskolomis nurodytų lėšų perdavimo bei asmenų galimybių šias lėšas paskolinti Pareiškėjai. Paminėtina ir tai, kad visus šiuos asmenis su Pareiškėja sieja draugystės, giminystės santykiai, todėl pateikti paaiškinimai, tvirtinimai apie pinigų paskolinimą Pareiškėjai, kurie nėra pagrįsti jokiais kitais objektyviais duomenimis, nesudaro pagrindo sutikti su Pareiškėjos pozicija apie sudarytų paskolų sutarčių realumą. Todėl ginčo situacijoje sutiktina su Inspekcijos pozicija, kad Pareiškėjos pateiktos paskolos sutartys, paskolos davėjų patvirtinimai (paaiškinimai) nesudaro pagrindo pripažinti šių pajamų šaltinių realiais.

3. T. I. *pripažinimo nuolatine Lietuvos gyventoja 2012–2013 metais*. Iš patikrinimo akte esančios informacijos matyti, kad nuo 2012-08-06 iki 2013-09-10 Pareiškėja yra deklaravusi gyvenamąją vietą O. D. ir T. V.. Šiais duomenimis ir pateiktais fizinių asmenų paaiškinimais Pareiškėja įrodinėjo, kad ji nebuvo nuolatine Lietuvos Respublikos gyventoja, todėl jai neatsirado pareiga mokėti mokesčius Lietuvos Respublikoje, akcentuoja 183 d. laikotarpį, kurio, pasak Pareiškėjos, Inspekcija netgi neskaičiavo. Pasisakant dėl šių aplinkybių, paminėtina, kad Inspekcija neginčija aplinkybių, kad nuo 2012-08-06 iki 2013-09-10 Pareiškėja nebuvo deklaravusi gyvenamosios vietos Lietuvoje, tačiau, atsižvelgiant į surinktą informaciją apie Lietuvoje vykdytas finansines operacijas, atvykimą, išvykimą, taip pat remiantis kitais nuolatinį Lietuvos gyventoją apibrėžiančiais kriterijais, Pareiškėją pripažįsta nuolatine Lietuvos gyventoja GPM tikslais. GPMĮ 4 str. 1 dalyje yra apibrėžti penki alternatyvūs kriterijai, kurie yra pagrindas pripažinti fizinį asmenį nuolatiniu Lietuvos gyventoju GPM tikslais. Pagrindinis asmens pripažinimo nuolatiniu Lietuvos gyventoju kriterijus – fizinis asmens buvimas šalyje. Pažymėtina, kad net ir tokiu atveju, kai asmuo faktiškai šalies teritorijoje nuolatos negyvena, jis vis tiek gali būti pripažintas nuolatiniu Lietuvos gyventoju GPM tikslais, jeigu įrodoma, kad jis turi čia asmeninių, socialinių arba ekonominių interesų, ar egzistuoja kiti kriterijai. Ginčo situacijoje Pareiškėja dviem mokestiniais laikotarpiais (2012 ir 2013 metais) tam tikru metu nebuvo deklaravusi gyvenamosios vietos Lietuvoje, tačiau nepaisant gyvenamosios vietos nedeklaravimo, kita byloje surinkta informacija patvirtina tai, kad abiem šiais mokestiniais laikotarpiais Pareiškėja pagrįstai pripažinta Lietuvos nuolatine gyventoja GPM tikslais. Pareiškėją su Lietuvos Respublika siejo asmeniniai, ekonominiai ir socialiniai ryšiai, nes Pareiškėja turėjo 2 nekilnojamojo turto objektus, jos vardu buvo registruoti du automobiliai, jos mama gyveno Lietuvoje. F. Y. ir buvo deklaravusi, kad jos gyvenamoji vieta nuo 2012-08-06 yra ne Lietuvos Respublika, tačiau pagal surinktą informaciją apie Pareiškėjos išvykimus iš Lietuvos Respublikos nustatyta, jog Pareiškėja 2012-12-20 išvyko į Londoną, o 2013-01-06 grįžo į Lietuvos Respubliką. F. Y. teigia, kad ji keliaudavo išvykimo nefiksuojant pasienio įstaigose, tačiau įrodymų apie kitus išvykimus, išskyrus nurodytus patikrinimo akte, Pareiškėja nepateikė. Paminėtina ir tai, kad iki Pareiškėjos 2012 metais deklaruoto gyvenamosios vietos pakeitimo (2012-08-06) jos buvimo Lietuvoje laikas viršijo 183 dienas (31+29+31+30+31+30+31+5), o 2013 metais, nors gyvenamąją vietą Lietuvoje Pareiškėja iš naujo deklaravo 2013-09-10 (kas formaliai nesudarytų 183 d. buvimo Lietuvoje), tačiau pagal kitus duomenis matyti, kad faktiškai visais 2013 m. jos faktinė gyvenamoji vieta buvo Lietuvos Respublika. Komisija kritiškai vertina Pareiškėjos skunde nurodytą poziciją, kad jos ryšių nutraukimą su Lietuvos Respublika patvirtina tai, kad ji 2013-05-04 padovanojo nekilnojamojo turto mamai, nes, pati Pareiškėja teigia, kad ji nuo 2013 m. vasario gyvena kartu su F. M., kurio gyvenamoji vieta – (duomenys neskelbtini), pagal banko sąskaitų išrašus nustatyta, kad Pareiškėja šiuo mokestinio laikotarpiu patirdavo vartojimo išlaidas Lietuvoje. Todėl nekilnojamojo turto perleidimas mamai ir Pareiškėjos pateikti fizinių asmenų: D. E., P. F. ir K. J., P. P. paaiškinimai apie tai, kad Pareiškėja nuo 2012 m. rudens (spalio) gyveno O. V., Londone, nepaneigia Inspekcijos konstatuotų aplinkybių, kad Pareiškėja 2012 ir 2013 metais buvo nuolatine Lietuvos gyventoja apmokestinimo GPM tikslais. Komisija sutinka su Inspekcijos vertinimu, kad Pareiškėja nepateikė

objektyvių duomenų, kokie socialiniai, ekonominiai ryšiai ją siejo su O. V.. Komisijos vertinimu, Inspekcija tinkamai įvertino ginčo situacijoje nustatytas faktines aplinkybes ir GPMĮ 4 str. 1 dalyje nustatytus asmens pripažinimo nuolatiniu Lietuvos gyventoju kriterijus, V. M. pozicija pripažintina pagrįsta.

4. Dėl kitų Pareiškėjos pajamų–patirtų išlaidų vertinimo (skundo 8–9 psl.).

2012 m. pajamų–išlaidų vertinimas. Šiuo mokestiniu laikotarpiu Inspekcija vertino, kad Pareiškėjos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais: už 4 000 Lt įsigytas automobilis O. S. ir 38 700 Lt (įnešta į banko sąskaitą laikotarpiu nuo 2012-01-30 iki 2012-03-02) viršijo Pareiškėjos disponuojamas lėšas grynaisiais pinigais. Įvertinusi laikotarpiu nuo 2012-03-03 iki 2012-12-31 iš banko išimtus 38 250 Lt grynuosius pinigus, į banką įneštus 5 480 Lt ir 1 614,48 Lt išlaidas grynaisiais pinigais (vertinta, kad tai išlaidos K. J. bilietui įsigyti), konstatuota, kad Pareiškėja 2012-12-31 galėjo disponuoti iki 31 151,52 Lt grynųjų pinigų suma.

Dėl K. J. pervestų lėšų ir išlaidų grynaisiais pinigais. Patikrinimo akte nustatyta, kad Pareiškėjai į banko sąskaitą K. J. (2012 m. kovo ir rugsėjo mėnesiais) pervedė 2 920 Lt. Pareiškėja teigia, kad iš dalies lėšų ji nupirko bilietus K. J., kitą dalį lėšų ji naudojo savo asmeninėms išlaidoms, todėl jos nepagrįstai priskirtos išlaidoms (1614,48 Lt) grynaisiais pinigais 2012 metais. Iš bylos medžiagos matyti, kad Inspekcija į Pareiškėjos sąskaitą K. J. pervestų lėšų neapmokestino, tačiau jas vertino kaip panaudotas K. J. išlaidoms padengti, todėl pajamų ir išlaidų prasme šios lėšos Pareiškėjos atžvilgiu buvo įvertintos neutraliai. Ginčo byloje Pareiškėja pateikė O. H., kuriuo grindė apmokėjimą kreditine kortele už K. J. bilietą (2012-03-12 – 2012-03-27) (299,98 svarai, Inspekcija pripažino per banko sąskaitą patirtas 1301,52 Lt išlaidas), kitas pervestas lėšas vertino kaip išlaidas patirtas grynaisiais pinigais. Komisijos vertinimu, atsižvelgiant į GPMĮ 17 str. 1 d. 26 d. nuostatas dėl pajamų iki atitinkamos sumos, gautų dovanų iš kitų, nei artimi giminaičiai, neapmokestinimo, bei neturint duomenų, kad likusi 1 614,48 Lt suma buvo panaudota K. J. bilieto išlaidoms grynaisiais pinigais padengti, vertintina, kad šia suma turėtų būti padidintas Pareiškėjos 2012-12-31 turėtas grynųjų piniginių lėšų likutis (31 151,52 Lt +1 614,48 Lt) ir vertintina, kad Pareiškėja galėjo disponuoti 32 766 Lt lėšų suma, kurią galėjo panaudoti vėlesniu mokestiniu laikotarpiu.

2013 m. pajamų ir išlaidų vertinimas. T. A. akte vertino, kad 2013 metų pradžioje Pareiškėja galėjo disponuoti 31 151,52 Lt grynųjų pinigų suma. Šiais metais Pareiškėja negavo pajamų grynaisiais pinigais, gavo 3 578 Lt pajamas į banko sąskaitą ir patyrė 61 007,23 Lt išlaidas, iš jų 28 429,23 Lt išlaidas bankinėje sąskaitoje ir 32 578 Lt išlaidas grynaisiais pinigais. Inspekcija, įvertinusi turėtą pinigų likutį grynaisiais pinigais, atlikus įnešimus į banko sąskaitas, iš banko sąskaitos išimtus pinigus, konstatavo, kad Pareiškėjos patirtos išlaidos: 8 926,48 Lt, įsigyjant automobilį O. D., ir į banko sąskaitą 2013-12-11 bei 2013-12-13 įnešant 20 600 Lt, nėra pagrįstos gautomis pajamomis. Inspekcija taip pat nustatė, kad Pareiškėja 2013-12-30 atliko valiutos pardavimo operaciją grynaisiais pinigais, tai yra pardavė 4 900 JAV dolerius už 12 333,30 Lt. Nenustačius pajamų šaltinių užsienio valiutai įsigyti, buvo vertinta, kad užsienio valiuta buvo įsigyta iš nenustatytų šaltinių Pareiškėjos gautų pajamų, todėl 12 333,3 Lt suma buvo padidintos 2013 metais Pareiškėjos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais ir konstatuota, kad Pareiškėjos išlaidos 41 859,78 Lt viršijo pajamas grynaisiais pinigais. Pareiškėja laikosi pozicijos, kad jos pajamos turi būti padidintos 14 930 Lt F. M. grynaisiais pinigais perduotomis lėšomis, išlaidos sumažintos 2 000 Lt suma, per klaidą sumokėta S. K., 1 578 Lt patirtomis išlaidomis automobiliui O. S. remontuoti.

Dėl už motociklą sumokėtų lėšų. Iš Pareiškėjos patikrinimo akte esančios informacijos matyti, kad Pareiškėjos išlaidoms, patirtoms disponuojant bankine sąskaita, priskirtos 14 930 Lt išlaidos, pervestos UAB „Zipa“. Pareiškėja siekia, kad jos pajamos būtų padidintos faktiškai patirta išlaidų suma, nes teigia, kad pinigines lėšas grynaisiais pinigais jai davė F. M., kuris ir įsigijo motociklą. Tai, Pareiškėjos teigimu, patvirtina pirkimo sutartis ir F. M. patikrinimo akto duomenys. Įvertinus ginčo byloje nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad Komisija neturi pagrindo Pareiškėjos 2013 metais gautų pajamų grynaisiais pinigais padidinti 14 930 Lt suma, nes Pareiškėja nepateikė įrodymų pagrindžiančių šių lėšų perdavimą jai, taip pat nėra jokio pagrindo šių išlaidų nepriskirti Pareiškėjos išlaidoms, nes, nors motociklo pirkimo–pardavimo sutartis ir buvo sudaryta F. M. vardu, tačiau už jį *realiai* bankiniu pavedimu sumokėjo būtent Pareiškėja. Komisijos vertinimu, ginčo situacijoje nėra įrodymų, kurie patvirtintų piniginių lėšų perdavimo aplinkybes, o iš F. M. 2018-06-15 patikrinimo

akte Nr. (21.60-32)FR0680-244 duomenų matyti, kad Inspekcija nenustatė, jog F. M. turėtų piniginių lėšų, kurias tariamai galėtų perduoti Pareiškėjai įnešti į banko sąskaitą, nes F. M. išlaidos grynaisiais pinigais 2013 metais viršijo pajamas. Todėl, atsižvelgiant į tai, jog skaičiuojant F. M. pajamas ir išlaidas patikrinimo metu, jo išlaidoms nėra priskirtos motociklo įsigijimo išlaidos (už motociklą sumokėjo Pareiškėja), todėl Komisijos vertinimu, Inspekcija pagrįstai šias išlaidas vertino kaip Pareiškėjos realiai per banko sąskaitą patirtas išlaidas.

Dėl valiutos įsigijimo išlaidų. Inspekcija nustatė, kad Pareiškėja 2013-12-30 pardavė 4 900 JAV dolerius už 12 333,30 Lt. Nenustačius pajamų šaltinių užsienio valiutai įsigyti, buvo vertinta, kad užsienio valiuta buvo įsigyta iš mokesčių administratoriui nežinomų pajamų šaltinių, todėl 12 333,3 Lt suma buvo padidintos 2013 metais Pareiškėjos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais. Pareiškėja laikosi pozicijos, kad tokiu būdu ji pardavė dalį valiutos iš V. R. 2010 m. gruodžio 30 d. gautos 50 000 JAV dolerių paskolos. Komisija, atsižvelgusi į anksčiau sprendime aptartas aplinkybes dėl V. R. tariamai paskolintų lėšų, laikosi pozicijos, kad Pareiškėja realiai nėra gavusi piniginių lėšų pagal jos ir V. R. 2010-12-30 sudarytą sutartį, todėl šiuo pajamų šaltiniu ji negali grįsti ir valiutos pirkimo–padavimo operacijos. Atsižvelgus į tai, sutiktina su Inspekcijos pozicija, kad Pareiškėja parduodamą užsienio valiutą buvo įsigijusi iš nenustatytų ir mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių ir šia suma pagrįstai padidintos Pareiškėjos patirtos išlaidos.

Dėl S. K. permokėtų piniginių lėšų. Patikrinimo metu Inspekcija vertino, kad Pareiškėja patyrė 9 000 Lt A. I. įsigijimo išlaidas, taip pat papildomai per klaidą automobilio pardavėjai sumokėjo 2 000 Lt, kurie Pareiškėjai buvo sugrąžinti į banko sąskaitą. Pareiškėja laikosi pozicijos, kad bendrai ji sumokėjo 9 000 Lt, o 2 000 Lt iš šių lėšų buvo sumokėta per klaidą. Atsižvelgiant į tai, kad pati Pareiškėja 2017-12-21 ir 2018-01-15 paaiškinimuose yra nurodžiusi, kad į banko sąskaitą jai sugrąžintas avansas, per klaidą grynaisiais pinigais permokėta suma, o pagal VĮ „Regitra“ duomenis automobilis įsigytas 2013-09-06 už 9 000 Lt, V. M. pagrįstai 2 000 Lt priskyrė Pareiškėjos grynaisiais pinigais patirtoms išlaidoms, kurios buvo kompensuotos pervedus 2 000 Lt į Pareiškėjos sąskaitą.

Dėl automobilio O. S. patirtų remonto išlaidų. Pareiškėja laikosi pozicijos, kad automobilis nebuvo remontuotas, todėl jos išlaidos nepagrįstai padidintos grynaisiais pinigais patirto remonto išlaidų suma, kuri lygi Pareiškėjai 2013-04-04 UAB „E. P.“ pervestai draudimo išmokai. Komisija sutinka su Pareiškėjos skunde išdėstyta pozicija, kad automobilio remonto darbų atlikimą pagrindžiantys dokumentai ginčo byloje nėra pateikti. Tačiau įvertinus tai, kad draudimo išmoka yra tikslinė išmoka, išmokama įvykus draudiminiam įvykiui, kurios paskirtis padengti transporto priemonei padarytą žalą ir sudaryti sąlygas tolimesniam transporto priemonės eksploatavimui ir dalyvavimui eisme, o ginčo byloje (akto 5 psl.) esanti informacija rodo, kad ir tikrinamojo laikotarpio pabaigai (2015-12-31) Pareiškėja disponavo automobiliu O. S., duomenų apie jo pardavimą, sunaikinimą (utilizavimą), pardavimą dalimis nėra pateikta, teigti, kad gauta draudimo išmoka nebuvo panaudota pagal jos tikslingą paskirtį, Komisija neturi pakankamo pagrindo. V. M. pozicija šiuo aspektu pripažintina atitinkančia protingumo ir teisingumo kriterijus.

Apibendrinus tai, kas išdėstyta ir atsižvelgus į tai, kad sprendime pripažinta, kad Pareiškėja šio mokestinio laikotarpio pradžioje galėjo turėti 1 614,48 Lt didesnę, tai yra 32 766 Lt lėšų likutį, konstatuotina, kad Pareiškėjos išlaidos grynaisiais pinigais šiuo laikotarpiu viršijo pajamas ne 41 859,78 Lt, o 40 245,53 Lt suma, todėl būtent ši suma vertinta kaip Pareiškėjos 2013 metais gautos pajamos iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių.

2014 m. pajamų ir išlaidų vertinimas. Mokėjimai G. J., Y. U., G. J., kelionių agentūroms.

Inspekcija, įvertinusi Pareiškėjos 2014-01-01 turėtą grynųjų pinigų likutį (12 333,30 Lt), patirtas išlaidas grynaisiais pinigais: 13 290 Lt įnešimą į banko sąskaitą, 10 Lt išlaidas už transporto priemonės registravimą, 5 179,20 Lt automobilio įsigijimo išlaidas, už 15 574,50 Lt atliktą valiutos pirkimo operaciją, konstatavo, kad Pareiškėjos išlaidos grynaisiais pinigais 2014-03-19 viršijo disponuojamas pingines lėšas 16 513,62 Lt. Pareiškėja 2014-12-23 pardavė 11 000 Eur (38 082 Lt). Inspekcija įvertinusi tai, kad Pareiškėja 2014-12-23 galėjo disponuoti 20 676,50 Lt grynųjų pinigų suma, vertino, kad Pareiškėjos valiutos įsigijimo išlaidos viršijo Pareiškėjos pajamas 17 405,20 Lt. Valiutos įsigijimo išlaidas Inspekcija priskyrė Pareiškėjos 2014 metais grynaisiais pinigais patirtoms išlaidoms, konstatuodama, kad iš viso Pareiškėjos išlaidos grynaisiais pinigais 2014 metais viršijo pajamas 39 218,90 Lt. Pareiškėja teigia, kad 2014-12-23 ji buvo pasiskolinusi lėšas iš C. V., kurias

panaudojo 2014-12-23 įsigyti automobiliui Kauno turguje. Teigiama, kad po mėnesio automobilį pardavus, lėšos buvo gražintos C. V., ji šią sumą davė F. M. tolesniam naudojimui (pateiktas C. V. paaiškinimas). Taip pat Pareiškėja laikosi pozicijos, kad į kelionę į Kubą su jais vyko pažįstamas V. R., o į kelionę į Hurgadą – jos mama. Visi šie asmenys Pareiškėjai pinigus prieš tai buvo perdavę grynaisiais pinigais, kad ji pinigus galėtų įnešti į sąskaitą (pateiktas A. L. paaiškinimas, duomenys dėl kelionės į Kubą). Pasisakydama T. I. skunde nurodomų aplinkybių, susijusių su Pareiškėjai grynaisiais pinigais perduotų lėšų, Komisija sutinka su Inspekcijos sprendime išdėstyta pozicija, kad piniginių lėšų perdavimas ginčo atveju nėra pagrįstas jokiais objektyviais įrodymais ir duomenimis. Todėl realaus piniginių lėšų perdavimo Pareiškėjai nepatvirtina jos sugyventinio F. M. mamos pateiktas paaiškinimas, o tai, kad į keliones (už kurias Pareiškėja sumokėjo bankiniais pavedimais) vyko ne tik Pareiškėja, bet ir jos nurodytas pažįstamas nepagrindžia aplinkybių T. I. bankiniais pavedimais sumokėtų lėšų kompensavimo Pareiškėjos nurodytu būdu. F. Y. laikosi pozicijos, kad jai sumokėti už bilietus pinigus mama davė grynaisiais (pateiktas A. L. paaiškinimas, kelionės dokumentai neišsaugoti), iš anksto, kad jie būtų pervesti kelionių agentūrai, tačiau aplinkybės dėl piniginių lėšų perdavimo taip pat nėra pagrįstos objektyviais duomenimis, o iš Pareiškėjos banko sąskaitos išrašo matyti, kad Pareiškėjai, 2015-08-11 atlikus mokėjimą kelionių agentūrai UAB „DK kelionės“, jos mama A. L. 2015-09-30 Pareiškėjai pervedė 1 000 Eur sumą, nenurodydama mokėjimo paskirties, kas nepaneigia prielaidos, kad šis mokėjimas ir buvo sietinas su kelione, į kurią nurodo vykusį Pareiškėjos mama. V. A. neturi pakankamo pagrindo kitaip vertinti patikrinimo metu nustatytas aplinkybes ir Pareiškėjos pajamas padidinti lėšomis, kurios tariamai buvo perduotos Pareiškėjai grynaisiais pinigais.

Pareiškėja taip pat skunde pateikia paaiškinimus, už ką bankiniais pavedimais ji pervedinėjo pinigines lėšas G. J., Y. U., G. J. (720+900+200), nurodydama, kad tai yra anksčiau paskolintų lėšų gražinimas. Komisijos vertinimu, atlikti pavedimai iš banko sąskaitos fiziniams asmenims, nesudaro pagrindo pripažinti, jog šiuos asmenis siejo paskoliniai santykiai ir Pareiškėjos pajamas (kokio laikotarpio nėra nurodoma) padidinti nurodytomis sumomis, kurios, pasak Pareiškėjos, jai buvo paskolintos. Todėl šios aplinkybės vertintos kaip neturinčios įtakos Pareiškėjos mokesčių bazei.

Dėl Y. U. perduoto buto remonto išlaidų. Pareiškėja teigia, kad jos remonto išlaidos yra 200 Eur, o ne 1500 Eur, kaip yra konstatuota patikrinimo akte, nes, pasak Pareiškėjos, remonto darbus ji darė kartu su F. M.. Pasisakant dėl šių aplinkybių, pažymėtina, kad ginčo byloje nėra pateikta dokumentų, kurie patvirtintų medžiagų buto remontui įsigijimą, ar remonto darbų atlikimą, tačiau yra pateikti buto pardavėjos B. Š. ir Y. U. paaiškinimai apie buto būklę, jį įsigyjant ir parduodant. Buto pardavėja, ikiteisminio tyrimo metu apklausta kaip liudytoja, paaiškino, kad prieš 5 metus pradėjo pardavinėti savo butą, esantį S. g. 6-62, Vilniuje (2 kambarių butas, buvo vonia ir tualetas, bendra neveikianti virtuvė). Pasak parodymų, pardavėjai ilgai nepavyko buto parduoti, namas „baisus“, buto apžiūrėti atvykusi Pareiškėja su kartu buvusiu asmeniu tarėsi dėl remonto darymo. Y. U. 2015-12-29 liudytojo apklausos protokole paaiškino, kad nuvykus apžiūrėti butą (prieš jo įsigijimą), butas buvo sutvarkytas ir šalys remontą įvertino 1500 Eur. Pasak Y. U., butas pasiūlytas nuomai ir už du mėnesius nuomininkai sumokėjo 640 Eur. Ginčo byloje esančiuose Pareiškėjos banko sąskaitų išrašuose yra fiksuoti mokėjimai už prekes prekybos centruose „Senukai“. Todėl, įvertinus turimą informaciją dėl buto būklės iki jo pardavimo (pardavėjai jo nepavyko parduoti pakankamai ilgą laiką) ir tai, jog, pasak Y. U., atlikus buto remontą (kurį Y. U. įvardijo kaip „kosmetinį“ ir įvertintą 1500 Eur), butas buvo pasiūlytas nuomai už gana nemažą 320 Eur per mėnesį kainą, Pareiškėjos pozicija, kad ji 39 kv. m. buto remontui patyrė 200 Eur remonto išlaidas neatitinka protingumo ir teisingumo kriterijų, todėl ji vertintina kritiškai ir į ją neatsižvelgtina.

T. I. pateiktų automobilių Ford Transit ir Audi S 8 pardavimo pajamų. Pareiškėja laikosi pozicijos, kad ji automobilį *Ford Transit* (pagal Inspekcijos duomenis įsigytas 2014-03-06 už 5179,20 Lt) pardavė 2014-03-21 už 1500 Eur, o automobilį *Audi A8* (įsigytas 2014-12-23 už 29000 Lt) pardavė 2015-01-07 už 7000 Eur. Todėl teigiama, kad šios pajamos turi būti priskirtos atitinkamo laikotarpio Pareiškėjos pajamoms. Susipažinusi su pateiktais dokumentais ir jų turiniu, taip pat įvertinus jų pateikimo momentą Inspekcijai (registruoti VĮ „Regitra“), Komisija laikosi pozicijos, kad šie dokumentai nepagrindžia papildomų Pareiškėjos pajamų šaltinių, nepaisant to, kad Pareiškėja skunde akcentuoja, jog ji neginčija automobilių pardavimo pajamų ir šių pajamų nedeklaravimo

pažeidimų, nustatytų patikrinimo metu. Nustatyta, kad minėtieji dokumentai mokesčių administratoriui buvo pateikti surašius patikrinimo aktą, nors pačiame patikrinimo akte yra fiksuota, kad šios transporto priemonės iki tikrinamojo laikotarpio pabaigos (2015-12-31) yra registruotos Pareiškėjos vardu. Iš Pareiškėjos duotų paaiškinimų ikiteisminio tyrimo metu, taip pat ir mokesčių administratoriui, matyti, kad automobilių pirkimo–pardavimo veikla yra įprastinė veikla, kuria verčiasi Pareiškėja ir jos sugyventinis F. M.. Todėl neįtikėtina, kad Pareiškėja būdama šios veiklos profesionalė, būtų galėjusi pamiršti apie 2014-03-21 ir 2015-01-07 sudarytas automobilių pirkimo–pardavimo sutartis, jų nepateikti registruoti VĮ „Regitrai“ (pagal turimus duomenis, dar pastabų nagrinėjimo metu abi transporto priemonės buvo registruotos Pareiškėjos vardu). Pagal akte pateiktus duomenis matyti, kad visais kitais automobilių pardavimo atvejais, duomenys apie automobilių pirkimą–pardavimą iš karto po perleidimo sutarčių sudarymo būdavo pateikiami VĮ „Regitra“.

Paminėtina ir tai, kad, pavyzdžiui, automobilį H. Y. 2014-03-21 yra pardavusi T. V.. Pagal byloje esančius dokumentus nustatyta, jog Pareiškėja iš to paties asmens T. V. 2014-04-09 yra įsigijusi priekabą Domantas B2P-3000 (ši sutartis yra registruota VĮ „Regitra“). M. V. su pastabomis pateiktoje automobilio *Ford Transit* pirkimo–pardavimo sutartyje esantį T. V. parašą su kitoje sutartyje to paties asmens esančiu parašu, matyti, jog sutartyse esantys parašai vizualiai skiriasi. Paminėtina ir tai, jog F. Y. paaiškinimuose yra nurodžiusi, kad vos ne vienintelis jos ir F. M. pajamų šaltinis, nevertinant skolintų lėšų, buvo automobilių pardavimo pajamos, tačiau iš sutartyse nurodytų duomenų matyti, kad abu automobiliai parduoti be pelno, tai yra automobilis *Ford Transit* (įsigytas už 5179,20 Lt), parduotas už tą pačią sumą – 1500 Eur, o kitas automobilis įsigytas už 29 000 Lt, parduotas nuostolingai, tai yra už 7 000 Eur (24 169,6 Lt). Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad T. A. metu nenustatė, kad Pareiškėja grynaisiais pinigais ar į banko sąskaitą būtų gavusi pajamas už šiuos automobilius, tai yra realus piniginių lėšų gavimas už transporto priemones nėra nustatytas. Todėl atsižvelgiant į tai, kad LVAT praktikoje įprastai pirmenybė teikiama pirminiams, laiko ir kitų aplinkybių nepaveiktiems parodymams (LVAT 2007-03-15 nutartis adm. byloje Nr. A-17-301/2007; 2009-06-12 nutartis adm. byloje Nr. A-556-695/2009), o situacija, kai mokestines prievoles įtakoiantys dokumentai ir įrodymai yra pateikiami jau po įvykdytų kontrolės veiksmų, vertintina kritiškai (LVAT 2010-09-06 nutartis adm. byloje Nr. A-556-983/2010, 2011-01-03 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1632/2010, 2016-02-17 nutartis adm. byloje Nr. A-289-556/2016), nes, teismo manymu, nors tai „nėra draudžiama, tačiau užkerta galimybę tikėti pareiškėjo sąžiningumu“, Komisijos vertinimu, Inspekcija pagrįstai nevertino minėtų dokumentų, kaip pagrindžiančių papildomus Pareiškėjos pajamų šaltinius.

Atsižvelgiant į aptartas aplinkybes, konstatuotina, kad Inspekcija tinkamai nustatė su Pareiškėjos apmokestinimu susijusias aplinkybes, išskyrus 2012 metų pabaigai nustatytą grynujų pinigų likutį, todėl už 2013 metus apskaičiuota GPM suma keistina. Pareiškėja 2012 m. pabaigoje ir atitinkamai 2013 metų pradžioje galėjo turėti 1 614,48 Lt didesnę, tai yra 32 766 Lt grynujų pinigų likutį, B. M. išlaidos grynaisiais pinigais 2013 metais viršija pajamas ne 41 859,78 Lt suma, o 40 241,30 Lt. Ši suma vertinta kaip Pareiškėjos 2014 metais gautos pajamos iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių. Nuo šios pajamų sumos Pareiškėjai apskaičiuotina 6036 Lt, tai yra 243 Lt (6279-6036) mažesnė GPM suma. Nuo šios 243 Lt (70,38 Eur) GPM sumos skaičiuotina delspinigių suma sudaro: 29,36 Eur (243 Lt x 0,03 proc. x 243 d. (2014-05-03–2014-12-31), 17,71 Lt (5,12 Eur) + 70,38 Eur x 0,03 proc. x 1148 d. (2015-01-01–2018-02-21), 24,24 Eur), todėl ja mažintina Pareiškėjai apskaičiuota delspinigių suma. Atsižvelgiant į tai, Inspekcijos sprendimo nurodymai Pareiškėjai sumokėti 10 401,35 Eur GPM, 3 369,28 Eur GPM delspinigius ir 1040 GPM baudą, keistini į nurodymus sumokėti 10 330, 97 Eur GPM (10 401,35-70,38), 3339,92 Eur (3 369,28-29,36) GPM delspinigius ir 1 033 Eur GPM baudą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

Pakeisti Inspekcijos 2018-10-05 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-337 nurodymus Pareiškėjai sumokėti į biudžetą 10 401,35 Eur GPM, 3 369,28 Eur GPM

delspinigius, 1040 GPM baudą į nurodymus sumokėti 10 330, 97 Eur GPM, 3339,92 Eur GPM delspinigius ir 1 033 Eur GPM baudą.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Vilma Vildžiūnaitė